Ao. 1826.

No. 33.

Bataviasche Courant.

WOENSDAG, den 16den Augustus 1826.

EXTRACT uit de Besluiten van Zijne Excellentie den Kommissaris-Generaal over Nederlandsch Indië.

WILLENDE in het beheer en het onderhoud van 's Lands Plantentuin te *Buitenzorg* alle die vereenvoudigingen en bezuinigingen invoeren, waarvoor deze instelling vatbaar is, en, voor den vervolge, de sommen vaststellen, welke daaraan verknocht zijn;

Heeft, met intrekking van alle vroegere op deze instelling gemaakte bepalingen, goedgevonden te arresteren:

1°. Dat de posten van Directeur en Teekenaar bij 's Lands Plantentuin te *Buitenzorg*, van en met den 1sten september aanstaande, definitief zullen vervallen.

2°. Dat er, in den vervolge, onder de onmiddelijke bevelen van den Gouverneur Generaal, en tijdelijk van den Kommissaris Generaal, zal bestaan een hortulanus, belast met de directie van en het toezigt over gemelden plantentuin, aan welken zal toegelegd worden een maandelijksch traktement van *f* 200; zullende de twee hortulani als nu in dienst, hunnen post blijven bekleeden, en het daaraan gehechte traktement, bij voortduring, blijven ontvangen; en aldus de bepaling om één hortulanus, met de directie belast, bij 's Lands Plantentuin aantehouden, slechts ingaan wanneer, bij een of ander geval, een der twee plaatsen komt te vaceeren.

3°. Dat, enz.

Afschrift dezes enz.

Buitenzorg, den 7den aug. 1826.

Ld. Burggraaf DU BUS DE GISIGNIES.

Publikatie.

IN NAAM DES KONINGS.

De Luitenant Gouverneur Generaal van Nederlandsch Indië,

IN RADE.

Allen die deze zullen zien of hooren lezen, SALUT! *doet te weten*:

Dat bij eene resolutie, op heden in Rade van Indië genomen, is goedgevonden en verstaan:

Eerstelijk: Met alteratie van art. 14 der instructie voor den opziener van den *Slokkan*, gearresteerd bij publikatie van den 10den februari 1824, (staatsblad no. 8), het ophalen of afvoeren van bamboezen of andere vlotten door den *Slokkan* te verbieden, op verbeurte dier vlotten ten voordeele van den lande en van den aanbrenger, ieder voor de helft.

Ten tweede: Met alteratie van art. 20 derzelfde instructie, de daarbij bepaalde boete van *tien* gulden op het baden van buffels in den *Slokkan*, voor elken buffel, te verminderen tot op *drie* gulden, ten voordeele van den lande en van den aanbrenger, ieder voor de helft.

En op dat niemand hiervan onwetendheid voorwende, zal deze alom waar zulks gebruikelijk is worden afgekondigd en aangeplakt in de Nederduitsche, Inlandsche en Chinesche talen.

Lasten en bevelen voorts, dat alle hoogere en lagere kollegien en ambtenaren, justicieren en officieren, ieder zoo veel hem aangaat, aan de naauwkeurige uitvoering dezer de hand zullen houden, zonder eenige oogluiking of aanzien des persoons.

Gegeven te Batavia, den 4den juli 1826.

De Luitenant Gouverneur Generaal in Rade.

Bij afwezendheid van Denzelven.

De Raad van Indië,

CHASSÉ.

Ter ordonnantie van Denzelven.

De Algemeene Secretaris,

BOUSQUET.

EXTRACT uit het Register der Handelingen en Resolutien van den Luitenant Gouverneur Generaal in Rade.

Batavia, den 1sten augustus 1826.

Gelezen de missive van den Kommissaris Generaal, van den 20sten juli no. 10, daarbij enz.

Is, na deliberatie, goedgevonden en verstaan te bepalen:

Dat, vermits thans in Nederlandsch Indie hetzelfde muntstelsel als in *Nederland* bestaat, het tarief van portgelden voor zee-brieven, door den Koning gearresteerd bij besluit van 2 februari 1818 no. 23, alhier in zijn geheel, en, met ter zijde stelling van alle vroegere herleidingen van Nederlandsch tot Indisch geld, zoo als dezelve waren vastgesteld bij besluit van den Gouverneur Generaal, in dato 12 september 1818 no. 26, (staatsblad no. 64) moet worden gevolgd, zoo dat het port voor één enkelen brief, bij dat tarief bepaald op 12 stuivers, alhier met 60 cents, en de remuneratie aan de schippers, bij hetzelfde tarief op 3 stuivers Nederlandsch gesteld, met 15 cents behoort te worden voldaan.

En zal deze Resolutie in het staatsblad worden geïnsereerd.

Accordeert met voorschreven Register.

De Algemeene Secretaris,

BOUSQUET.

Door Zijne Excellentie den Kommissaris Generaal is geplaatst:

Bij het 5de regiment artillerie.

Als tweeden luitenant, de onlangs uit Nederland aangekomen tweede luitenant der artillerie *J. G. Bresemann*, en

ONTSLAGEN.

De 2de luitenant, officier van kleeding, bij het regiment, *J. L. Dorn.*

BATAVIA, *den 16den augustus 1826.*

Sedert de voorloopige vermelding, in ons vorig nummer, van het, door de muitelingen, behaald voordeel door de gevangenname der voogden van den jongen Sultan van *Djocjokarta*, zijn de berigten nopens de *Javasche* onlusten en de operatien der onzen, van zoodanigen noodlottigen aard, dat wij, ten einde den waren staat van zaken, op de meest volledige wijze, bekend te stellen, de mededeeling van al de bij ons ontvangene berigten, hieronder, breedvoerig doen volgen.

Rapport van den Generaal Majoor van Geen aan Zijne Excellentie den Luitenant Gouverneur Generaal, geschreven te Parras bij Dekso, den 29sten juli 1826.

Ik heb de eer Uwe Excellentie het volgende bericht over mijne bewegingen, sedert mijn laatste rapport litt. *D.* aantebieden.

Na den nacht van den 26sten op den 27sten de. er in de dessa *Pare* te hebben gebivouacqueerd, ben ik des morgens van daar oostwaarts opgetrokken naar *Tankilan*, alzoo ik geene de minste berigten over *Dipo Negoro* had ontvangen, en ik dien koers uit, vele bewegingen had ontwaard en gewapend volk zien heentrekken.

Tot *Tankilan* toe, zag ik meest op alle hoeken der dessa's enkele gewapende menschen staan, die echter op onze aannadering weken; bij *Tankilan* niets bespeurende, zond ik mijnen adjudant, den kapitein *Koelman*, naar *Djocjokarta* af, om, zoo Uwe Excellentie eenige berigten mogt hebben, dezelve te vernemen.

Na de terugkomst van dien officier, heb ik mij weder in beweging gesteld en den weg naar *Brinkelan* tot in de dessa *Katjeron* (3 à 4 palen afstand van *Tankilan*) genomen, alwaar ik den volgenden nacht ongemoeid heb bivouacqueren, alhoewel ik even als 's morgens veel gewapend volk had gezien.

Daar ik geene de minste berigten ontving, zond ik des morgens van den 28sten den majoor *van der Wijck*, met eene sterke verkenning, naar *Into Into*; dan ook deze dessa was geheel ledig en men kon niets vernemen.

Ik besloot alstoen noordwaarts, achter den berg *Pare* om, en daarna westwaarts aan te houden, in de hoop van daar eenige tijdingen te ontvangen en kwam tegen des namiddags 2 ure in de dessa *Bedelan* (na gissing 6 palen west ten zuiden van *Pisangang*) en bleef daar bivouacqueren.

Eenige oogenblikken daarna kwamen de hoofden van de dessa's *Kaliesat* en *Mookoean* zich bij mij onderwerpen en wisten mij van *Dipo Negoro* niets te zeggen.

Daags te voren hadden zij rijst en kippen aan de dessa *Goxian* (niet ver van *Katjeboni*) moeten leveren, en zij wisten wel dat hij zich in dien omtrek had opgehouden.

Des namiddags te 4 ure hoorde ik in de juiste oostelijke rigting, en zeker op geen 2 palen afstand van mij, vijf, kort op elkander volgende, kanonschoten en ik begaf mij met twee pelotons kavallerie en het peloton jagers van den luitenant-kolonel *de Bast* naar die streek om te vernemen wat er gaande was.

Tusschen verscheidene dessa's en twee diepe ravijnen moest ik naar het bedoelde punt marcheren; op ruim een paal van mijn bivouacq, kwam ik op een langvormig terrein; alle dessa's waren met vredeteekenen voorzien en op alle hoeken vertoonden zich ongewapende menschen.

Bij eene dessa, ongeveer 1000 passen voor mij uit, zag ik op den hoek een gewapend man staan, geheel in het wit gekleed. Een ravijn dat achter deze dessa liep, liet ik door het peloton jagers, onder den luitenant *Gillij*, passeren en alzoo, parallel met de twee pelotons kavallerie, langs het ravijn marcheren.

Op circa 50 passen van die dessa gekomen zijnde, schoot er op eens eene groote troep gewapend volk uit, die zich dadelijk in het front voor mij uit verspreidde en met een ijsselijk geschreeuw op ons avanceerde. Ik liet de kavallerie op een gelid stellen en, onder een hurrah, voorwaarts rukken; de jagers riep ik toe, doch zij konden het ravijn op dat punt niet passeren en vuurden dus zijdwaarts op hen.

Ik vleide mij door deze beweging den vijand aan het wijken te brengen, dan eensklaps ging er van alle kanten een geschreeuw op; uit alle dessa's kwam gewapend volk te voorschijn en ik zag mij geheel omringd. De troep welke voor mij was, kwam nu met gebukte hoofden en op eene woedende wijze op mij inloopen, terwijl het kogels om ons regende. Alstoen beval ik terug te trekken, het geen in orde geschiedde, den vijand die links, regts en voor mij was, wel zoo veel ontzag wetende inteboezemen, dat wij door kwamen. Tweemalen hadden zij mijne passage gecoupeerd en zij vuurden van alle kanten, terwijl de schemering reeds was genaderd, waardoor ik als toen door eene dessa heen en na het passeren der ravijns in het gezigt van mijn bivouacq kwam.

Ik liet daarop dadelijk een paar pelotons infanterie halen en liet de kavallerie toen achter een bergje om trekken, om de jagers, die mede van alle kanten waren ingesloten, ter hulp te snellen.

Intusschen had de vijand ons in massa vervolgd en ging de kavallerie achter op; dan juist kwam onze infanterie aan, die ik onder een hevig vuur des vijands achter een ravijn posteerde en aldaar een goed onderhouden twee gelederen vuur op hem opende, hetwelk den vijand dadelijk tot staan bragt.

De luitenant *Gillij* had zich met het overschot zijner jagers op de kavallerie gerepliëerd en wat nog over was, kwam behouden binnen. Ik vernam alstoen dat ons verlies bestond uit 4 Europezen, 10 Inlanders en 4 Madureesche jagers en een Sumanapsche mantrie, die zijn Prins was gevolgd (welke laatste niet van mijne zijde is geweken) terwijl nog een huzaar zwaar is geblesseerd. Al wat nu jagers en huzaren had gevolgd vereenigde zich onder gezang en woest geschreeuw, en wilde op de infanterie aanvallen. De donker belette ons iets te kunnen onderscheiden; op ons bivouacq zelve werden verscheiden schoten gedaan en overal hoorde men op de *Gom-Gom* slaan. Ik liet toen alle troepen in bataille stellen en de infanterie nog versterken, mede zond ik derwaarts twee hand mortieren, welke ik aan het uiterste punt liet brengen en grenaten uit dezelve werpen. Deze moeten eenig goed effect gedaan hebben, alzoo na het tiende schot de vijand naar zijne kampongs terug trok. Den geheelen nacht liet ik de troepen onder het open veld blijven, na alle kanten van goede posten te hebben voorzien, ook den geheelen nacht hebben wij beweging in de omliggende dessa's bespeurd, zonder dat men echter iets heeft ondernomen.

Met het aanbreken van den dag was alles stil; ik zag, zoo van de zuid als noord zijde, weder aanhoudend kleine troepjes gewapend volk trekken naar hetzelfde punt, waar wij hen gisteren hadden gevonden, Ik had nog gehoopt, dat dezelfde troep, die kanonschoten had gedaan, ons geweervuur zoude gehoord hebben en komen opdagen of wel heden morgen den vijand komen opzoeken; ik heb hiertoe nog tot 12 ure gewacht, dan te vergeefs; mijne troepen waren door den 3 daagschen marsch en den geheelen nacht onder de wapenen te zijn geweest te veel vermoeid, om iets op zich zelve te ondernemen, te meer daar mijn laatste dag vivres reeds was uitgedeeld.

Tegen 12 ure liet ik den terugmarsch naar *Dekso* aannemen. Naauwelijks waren wij in beweging of er kwamen er weder eenige uit de dessa's opdagen en ons bivouacq beschieten; bij elk te passeren ravijn liet ik echter de voorste troep, en zoo bij opvolging, in bataille formeren en alzoo ben ik, zonder verder nadeel, alhier aangekomen.

Ik heb dus moeten ondervinden dat die koers uit, eene zeer slechte gezindheid heerscht, hetwelk mij ook door alle hoofden wordt bevestigd. Alle vreedzame behandeling en het ontzien hunner dessa's, schijnt dus bij hen niet te helpen en voor eene mindere magt is het terrein te gecoupeerd om iets met vrucht uit te voeren.

Daar nu de kolonel *Cleerens*, tot bij de *Progo*, bezuiden den weg van *Brinkelan* is genaderd, zoo heb ik dien hoofdofficier aangeschreven om de positie die de majoor *Sollewijn* thans bezet in te nemen en te trachten met de troepen van den pangerang *Mangko Negoro* in verband te komen.

Ik heb den majoor *Sollewijn* gelast, om den 2den augustus de *Progo*, tusschen *Gegoeloe* en *Tjelligong* te passeren, en nu achter *Gamping* op te rukken, om zich op die plaats voor 2 à 3 dagen vivres te voorzien en daar na den 3den 's morgens vroeg, regt op de dessa *Grogol* aanterukken.

Ik ben zoo vrij Uwe Excellentie te verzoeken den majoor *Le Bron* order te zenden om met zijne magt mede den 3den van *Pisangang* naar *Grogol* aanterukken, terwijl er van deze zijde mede eene sterke colonne derwaarts zal vertrekken. Mogt de vijand die zich niet bepaaldelijk in eene dessa, doch in die ommestreken ophoudt, te voorschijn komen zoo zal de eerste colonne die hem ontmoet het vuur openen, warna de andere hunne bewegingen zullen rigten.

Ik hoop door die manoeuvres den vijand, die daar zeer talrijk is en veel aanhang heeft, geheel uit die buurt te verstrooijen en de dessa's voor hunne verraderlijke handelwijze te tuchtigen.

De Generaal Majoor, Kommandant der troepen,

(*Was get.*) VAN GEEN.

Rapport van den Generaal Majoor van Geen *aan Zijne Excellentie den Luitenant Gouverneur Generaal, geschreven te* Djocjokarta, *den 7den augustus 1826.*

Ik vereer mij Uwe Excellentie over de bewegingen van den majoor *Sollewijn*, bewesten de *Progo*, werwaarts ik hem van *Dekso*, ter verdrijving der muitelingen en opsporing der vrouwen van de muitende Prinsen, met eene sterke colonne had gezonden, het volgende verslag aan te bieden.

Den 26sten juli verliet die officier *Parras* en ontmoette nog dien zelfden dag bij de dessa's *Toeroe* en *Tunjong* eene bende muitelingen, naar gissing 300 man sterk, welke echter spoedig, met een verlies van 7 man, op de vlugt werd gedreven.

Uit de dessa *Gamplong*, beoosten de *Progo*, wierden onze troepen daarna geattakeerd, dan, eene valsche manoeuvre als of men de *Progo* wilde overtrekken en het werpen van eenige grenaten joeg hen ook hier spoedig op de vlugt, waarna de troepen dien nacht in de dessa *Plosso* verbleven.

Den 27sten stelde de majoor zich in beweging om eenige muitende Prinsen, die, zich volgens berigt in de dessa *Pantang*, z. w. van kotta *Gierie*, ophielden, optezoeken. Voor de dessa *Tjelligong* ontmoette men een getal van 2 à 300 muitelingen, welke echter alle op de nadering der onzen de vlugt kozen, terwijl enkelden door den luitenant *Bisschoff* met zijne Djajang Sekars nog werden neergesabeld.

Op de tijding dat *Mangko Boemie* met de vrouwen zich in de dessa *Watos* bevond, werd de marsch derwaarts aangenomen; in de nabijheid van genoemde dessa zag men een aantal van 4 à 500 muitelingen met twee vaandels welke allen op de nadering der troepen de vlugt namen, terwijl volgens berigt, *Adi Negoro*, met 10 vrouwen, zich aan het hoofd der vlugtelingen bevond; een groot moeras en de vermoeijenis der troepen was de oorzaak dat zij niet konden vervolgd worden, waarop de colonne dien nacht aldaar bleef bivouacqueren.

Van onderscheidene zijden kwam als toen het berigt dat *Mangko Boemie* zich in de dessa *Tjermo* bevond. Den 28sten werd, 's morgens zeer vroeg, de marsch derwaarts aangenomen; bij de dessa *Tjilo* zag men reeds een honderdtal muitelingen, welke alle den weg naar *Tjermo* invlugteden.

Op 2 palen afstand van genoemde dessa werd de kapitein *van Ingen* met 100 man achtergelaten, om de bagage te bewaren, met het overige trok de genoemde majoor tegen gemelde dessa op, welke door een keten van bergen omringd was en slechts een naauw voetpad overliet waar tusschen nog een ravijn was, het welk de nadering zeer moeijelijk maakte.

Voor de dessa wachtte de vijand ons, ten getale van 200 man, op een klein plein af en begon een hevig vuur te maken; hier op liet genoemde majoor er dadelijk met het gevelde bajonet op in loopen, het welk eene gewenschte uitwerking had, en waarbij een 25 tal sneuvelden; de luitenant *Bisschoff* vond een weg door het ravijn om de dessa, dan kwam te laat, alzoo alles reeds op de vlugt was, en zij slechts een schijn van verdediging hadden aangenomen om de vlugt der vrouwen te bevorderen; de dessa werd toen doorgetrokken, dan er was door het gebergte geen doorkomen, met moeite werd hetzelve door den luitenant *Poland* beklommen, die daar post vatte. De luitenant *Bisschoff*, die het ravijn gevolgd was, vond achter den berg den vijand weder; de infanterie rukte terstond derwaarts op, en de kavallerie was hun reeds zoo nabij, dat zij geweren, pieken, kruid en lood wegwierpen, dan de moeijelijkheid van het terrein en een zwaar ravijn belette de onzen hun verder veel nadeel te doen. Vijf vrouwen van het gevolg vielen in de handen der onzen, waaronder eene dochter van den Pangerang *Adi Winotti* was. Dien nacht bivouacqueerde de collonne in de dessa *Plantaran*; de majoor *Sollewijn* ontving berigt dat *Mangkoe Boemie* met 50 vrouwen naar eene dessa bij de *Goenoeng Kleer* gevlugt was, werwaarts de marsch op den 29sten werd vervolgd, maar welke door de steilte der bergen en de moeijelijkheid van den weg, slechts langzaam voortging, terwijl men bij het aankomen in de bedoelde dessa, alles ledig vond.

Bij deze onderscheidene gelegenheden betuigt die hoofdofficier zijne tevredenheid over het gehouden gedrag van de kapiteins *van Geen*, *van Ingen*, de luitenants *Bisschoff*, *Mejan* en *Poland*.

Den 30sten werd de marsch naar de dessa *Pasaän* voortgezet. Bij kotta *Gierie* had de vijand drie zware verhakkingen gemaakt; terwijl de pionniers bezig waren dezelve op te ruimen, wierp de vijand van het gebergte met zware steenen, waarbij wij 2 zwaar en 2 ligt geblesseerden bekwamen. Op *Kotta Gierie* vernam men dat *Mangkoe Boemie* daags te voren aldaar gepasseerd was en zich naar de dessa *Pinutan* begeven had. De colonne volgde genoemden weg en vond, bij die dessa, eenige brandals, die dadelijk de vlugt namen; alle de dessa's in dien omtrek waren verlaten; de colonne marcheerde tot *Sambi Rotto* door, en bleef aldaar den nacht bivouacqueren.

Ten gevolge eener ontmoeting, welke ik met de muitelingen op den 28sten juli beoosten de dessa *Bedillan* had gehad, en waarbij ik ondervond dat de geheele streek weder in opstand was, schreef ik aan den kolonel *Cleerens* om met zijne colonne de positie van den majoor *Sollewijn* in te nemen, en aan den majoor *Sollewijn* om bij *Gegoeloe* of *Tjelligong* de *Progo* te passeren, zich op *Gamping* van vivres te voorzien, en den 3den dezer van de zuidzijde regelregt op *Grogol* aanterukken, ten einde gecombineerd met eene colonne van *Dekso*, tegen die streek te ageren.

Op den 30sten juli ontving de majoor *Sollewijn* te *Sambi Rotto* mijne orders en is dien ten gevolge de *Progo* tusschen *Tjilligong* en *Gamplong* overgetrokken; welke passage de vijand uit laatstgenoemde dessa wilde betwisten. Eenige handgrenaten joeg hem weldra op de vlugt, waarna die dessa werd verbrand. Nog bij de dessa *Johaän* werd de colonne aangevallen, dan spoedig was de vijand op de vlugt gejaagd. Zonder verdere ontmoeting is die colonne

op den 2den dezer te *Gamping* aangekomen en ten gevolge der veranderde omstandigheden nog dien zelfden avond naar *Rodjokesoemo* opgerukt om zich met de colonne onder den majoor *Le Bron de Vexela* te vereenigen.

Door de ongelukkige gebeurtenissen met de voogden en overige Prinsen op den 30sten julij en het berigt dat *Dipo Negoro* tegen *Trajan* zoude oprukken, veranderde ik mijn plan en schreef aan den kolonel *Cleerens* om dadelijk met zijne colonne naar *Dekso* te komen, alwaar die officier den 1sten dezer aankwam, na dat ik die plaats des morgens vroeg met een gedeelte der troepen reeds verlaten had. Hij had zijn marsch van *Jongrangan* ongestoord voortgezet. Boven *Poendak* waren 25 *Loeras* van den Regent van *Bantang*, die tot aflossing van anderen waren gezonden en zonder order de colonne opgevolgd waren met 8 geweren en de overigen met lansen gewapend in de handen der muitelingen gevallen.

Door de veranderde omstandigheden bij *Selarong* en de dienten gevolge met Uwe Excellentie overeengekomene maatregelen, is de kolonel *Cleerens*, gezamenlijk met de colonne van den kolonel *Cochius*, van *Dekso* opgebroken en zijn door het gebergte van *Langon* naar *Boro Bodo* gemarcheerd, waar zij zonder eenige ontmoeting den 4den dezer zijn aangekomen.

De kolonel *Cleerens* zoude weder naar *Selotiang* terugkeeren en aldaar zijne oude positie hernemen. De kolonel *Cochius* heeft dien zelfden dag zijnen marsch tot *Kalie djinking* nog voortgezet, en is gisteren, zonder iets vijandelijks te hebben gezien, alhier aangekomen.

Bij zijn vertrek was in en om *Dekso* alles rustig. Een 2 ponder, welks affuit gebroken en niet mede konde gevoerd worden, is in de *Progo* geworpen.

De Generaal Majoor, Kommandant der troepen.

(Was get.) VAN GEEN.

Rapport van den majoor Le Bron de Vexela, *aan den generaal majoor* van Geen, *geschreven te* Rodjo Koesoemo, *den 4den augustus 1826.*

Ingevolge U Hoog Edelgestrenge's bevel ben ik dezen morgen met het krieken van den dag opgebroken met mijne colonne en die van den majoor *Sollewijn*, ten einde eene verkenning te maken op *Bantol*.

Ik heb de Eer U. Hoog Edelgestr. verslag te doen van het voorgevallene op dezen dag. Tot op omtrent een paal van *Bantol* gekomen zijnde, zonder beletsel, trof ik aldaar den vijand in twee troepen, ieder van ongeveer 400 man, verdeeld, de eene op den grooten weg van *Jokso* naar *Selarong* en de andere regts van denzelven. De majoor *Sollewijn* marcheerde met zijne colonne op de troep, welke regts van den grooten weg stond, en ik marcheerde op de andere aan. Alvorens van elkander te scheiden sprak ik af met den majoor *Sollewijn* om ons weder te vereenigen achter *Bantol* bij *Bantolkaron*. Deze manoeuvre gelukte ten allen opzigte. De majoor *Sollewijn* manoeuvreerde zoo doelmatig dat hij de massa vijanden voor zich uit drijvende dezelve belette zich in de bergen van *Selarong* te kunnen wapenen, en bijna zonder moeite te *Bantolkaron* aankwam; maar daar ter plaatse werd zijne positie zeer netelig, hebbende voor zich den vijand, welken hij verdreef en krijgende achter zich den vijand, welke voor mij uitvlugtte, zoodanig, dat hij in een oogenblik geheel door den vijand omsingeld was. Maar daar ik den vijand op de hielen volgde kwam ik ten gepasten tijde met mijne colonne aan om hem te ontzetten. In dat oogenblik deed de luitenant *Bisschoff* met de Djaijang Sekars eene zoo schoone charge, dat in een oogenblik de vijand op alle zijden zich terug trok; in deze charge zijn ruim 30 brandals neer gesabeld. Ook de luitenant *Poland* met de pikeniers van *Madura* liep op dat oogenblik storm op den linker vleugel des vijands en culbuteerde denzelven. Ik liet mijne kavallerie op den regter vleugel des vijands chargeren, welke charge hij niet kon wederstaan, hebbende zich de lanciers van *Sumanap* met roem overdekt. Deze charge werd aangevoerd door de luitenants *Roeps* en *de Puit*. De Pangerang *Dipo Negoro* heeft zich een oogenblik vertoond in het gevecht, met een zeer aanzienlijk gevolg, allen te paard. Gebrek aan ammunitie en de vijand zich aan alle zijden retirerende deden mij den terugtogt aannemen.

Zoodra de vijand mijne retirerende beweging gewaar wierd kwam hij van alle zijden weder opzetten, en van *Bantol* tot *Krapiak* was het een aanhoudend gevecht, zoo wel achter op de beide flanken, als aan het hoofd der colonnes. Ten einde de retraite te dekken versterkte ik den linker vleugel met twee pelotons europezen, onder de bevelen van den kapitein *Dutzele* en luitenant *de Langle*; ook stelde ik daarbij mijne twee 2 ponders, onder de bevelen van den kapitein *Rijnbende* en luitenant *Arnold*. Bij elke dessa begon een nieuw gevecht en mijn achter wacht van europezen was genoodzaakt den vijand met het bajonnet verscheidene malen terug te drijven. Alle mijne infanterie patronen, als ook die der reserve, verschoten zijnde, moest ik de geweren met kavallerie patronen doen laden; ook was alle mijne artillerie ammunitie verschoten.

De luitenant *Bisschoff*, wiens gehouden gedrag niet genoeg kan geprezen worden, deed nog een paar charges, met zoo veel succes, dat den vijand bij *Krapiak* den lust verging ons verder te volgen; van daar ben ik rustig in mijne positie terug gekeerd.

Het verlies van den vijand is zeer aanmerkelijk geweest; alleen in de onderscheidene charges der kavallerie zijn meer dan honderd brandals gesneuveld; het artillerie en infanterie vuur moet ten minste even zoo veel verlies aan hen toegebragt hebben, daar zij meer malen in het bereik der mitraille geweest zijn; het is onbegrijpelijk, dat na een gevecht, hetwelk ten 7 ure begon en tot vier ure in den namiddag heeft geduurd, wij maar een gering verlies hebben gehad, van een doode en een geblesseerde en vier paarden der kavallerie en een der artillerie gewond.

Het door den majoor *Sollewijn* gehouden gedrag kan niet genoeg geprezen worden, hebbende hij op zich genomen den geheelen terugtogt; zijne tegenwoordigheid alleen, heeft meermalen den moed der soldaten hersteld.

De majoor Pangerang *Kusna* van *Sumanap* heeft nooit de zijde van den majoor *Sollewijn* verlaten.

Alle mijne officieren hebben zich voorbeeldeloos gedragen en voornamelijk de kapiteins der 18de afdeeling *Dutzele* en *van Ingen*; de kapitein *Renbende*, de luitenants *Smidt* en *Arnold* der artillerie; de luitenant *Roeps* der 19de afdeeling, de luitenant adjudant *Rözel* en de luitenant *Poland* der 18de afdeeling; ook prijst de majoor *Sollewijn* de aan hem bewezen diensten op dien dag door den luitenant *Mejan*, welke de functien van adjudant waarnam. De sergeant-majoor *Boland*, de sergeant *Nithal* der 18de afdeeling, de sergeant *Leenknegt* en de flankeur *Nieuwman*, de sergeant *Hogenhuizen* de 19de afdeeling, de sergeant *Groeskloot* der 20ste afdeeling, de brigadier van den trein *Rikkers*, de wachtmeester der Djaijang Sekars *Kaloe* en de brigadier *Smodjie*, de sergeant der artillerie *Rijnnart* en de luitenant der Sumanapsche lanciers *Jijnlaga* hebben zich allen onverschrokken gedragen.

De magt des vijands moet werkelijk aangewonnen zijn, daar ik dezelve op heden op 6000 a 7000 man schatte, waarvan een groot gedeelte met schietgeweer.

De Majoor Kommandant,

(Was get.) J. E. LE BRON DE VEXELA.

Rapport van den Majoor Le Bron de Vexela *aan den Generaal Majoor* van Geen, *geschreven te* Kalassan, *den 8sten augustus 1826.*

Ik heb de eer U Hoogd Ed. Gestrenge het voorgevallene van heden te rapporteren. Eene reconnaissance naar *Brambanang* en *Jamplong* gezonden hebbende, ontving ik reeds spoedig rapport dat de vijand aan de zijde van *Brambanang* in menigte verzameld was. Ik trok dadelijk derwaarts. De majoor *Sollewijn* trok met zijne colonne regts van den weg bij het klein heuveltje alwaar de vijand spoedig werd geculbuteerd; de huzaren, onder de orders van den luitenant *de Puit* en de dragonders van den kraton, geleid door den luitenant *Roeps*, deden eene schoone charge, waar bij 21 vijanden sneuvelden; vele wapenen, geweren, lansen en krissen, werden onze buit. Mijne colonne marcheerde voort op den grooten weg, en trof den vijand, welke door een paar kanon schoten terug trok. De colonne van den majoor *Sollewijn* rejoigneerde mij boven *Brambanang* en deed nog een paar kanon schoten op den vijand, welke zich geheel en al terug trok, een gedeelte ten oosten van den weg in het gebergte en een gedeelte ten westen. Na meer dan een uur aldaar vertoefd te hebben, keerde ik ongehinderd weder naar *Kalassan* terug. De colonne van den kapitein *Wagenaar* had ik te *Kalassan* in observatie gelaten, en twee pelotons Europezen en een peloton huzaren naar *Jamplong* gezonden, om de geannonceerde vivres in te wachten.

Na dat ik met de colonne van den majoor *Sollewijn* en de mijne weder op *Kalassan* terug was gekomen, ontdekte ik dat de vijand zich in zeer groote menigte achter *Kalassan* formeerde, en zoo naar den grooten weg op *Jamplong* aantrok. Ik depecheerde dadelijk daar heen den kapitein *Wagenaar* met de rest zijner colonne en twee stukken met rijdende artillerie van *Mangko Negoro*, welke de colonne vivres ontmoette, die reeds met den vijand handgemeen was en een geblesseerde had bekomen.

De kapitein *Wagenaar* marcheerde dadelijk op den regter vleugel der vijanden, welke tot op een half geweerschot genaderd waren; de *Mangko Negorosche* infanterie liep met verwoedheid op hen in, en hebben een menigte vijanden in het zand doen bijten.

De 1ste luitenant *Delatre*, met zijne huzaren, deed ook tegelijk eene schoone charge op dezen vleugel en veroverde eigenhandig in het midden van 's vijands lansen, een rood zijden vaandel, na den drager en de omstanders neder gesabeld te hebben; terwijl deze beweging op den regter vleugel des vijands geschiedde, marcheerde ik met mijne colonne op het centrum, en de colonne van den majoor *Sollewijn*, op den linker vleugel des vijands met gevelde bajonet. In minder dan een uur was de vijand aan alle zijden op de vlugt gedreven, en in groote verwarring. De Djaijang Sekars, onder den luitenant *Bisschoff* hebben zich weder met roem overdekt en een 70 tal vijanden neder gesabeld.

Deze dag is de vijand weder overtuigd dat onze moed niet verminderd is; al et open wedijverden in het volvoeren hunner pligten; de *Mangko Negorosche* troepen vochten met moed en woede; de officieren mijner colonnes hebben zich voordeelig gesignaleerd dat allen in aanmerking dienen genomen te worden.

De majoor *Sollewijn* heeft zijne dagen van roem met eene vermeerderd; ook de kapitein *Wagenaar* heeft veel beleid en moed aan den dag gelegd; de vrijwilligers *Contervisscher*, *De Bruin* en *Akkerman*, hebben zich dezen dag den naam van braaf soldaat verworven.

Ik schat de magt des vijands heden op omtrent 7 à 8000 man, waarbij ten minste een 20 tal vaandels, en vele te paard; hun verlies zal wel 300 man bedragen.

De Majoor Kommandant,

(Was get.) J. E. LE BRON DE VEXELA.

Reeds, in ons vorig nummer, maakten wij de ongelukkige gebeurtenis bekend van de gevangenname der voogden van den jongen Sultan en van de *Djocjosche* Prinsen, op den 30sten julij. Het detachement dat hen begeleidde bestond uit een officier, 50 infanteristen en 8 huzaren, alsmede 25 van des Sultans soldaten, behalve het talrijk gevolg. Van het detachement is, tot dus ver, slechts terug gekomen 1 korporaal, 10 infanteristen en 2 huzaren. De beide Pangerangs *Notto di Ningrat* en *Poerwo Koesoemo* hebben zich, zoo als wij reeds gemeld hebben, met de vlugt naar *Djocjokarta* gered. Er blijft bijna geen twijfel dat de beide voogden en zes der Prinsen, door de muitelingen vermoord zijn geworden.

Door deze omstandigheden, gevoegd bij het verraad van inlandsche hoofden en de voordeelen in die dagen op andere punten, door de muitelingen behaald en hiervoren vermeld,

heeft de rebel *Dipo Negoro*, de, door den Pangerang *Mangko Negoro* reeds onderworpen volkeren weder op zijne zijde bekomen en is daardoor in staat gesteld, om in stede van defensief, op eenmaal krachtdadig offensief te ageren, met dat gevolg, dat de magt van den Pangerang *Mangko Negoro*, na een aanzienlijk verlies geleden te hebben, heeft moeten retireren op *Ardjo Kosoemo*, drie palen van *Djocjokarta*; zijnde vele wapenen en ammunitie en eenige stukken geschut in handen des vijands gevallen.

Dit ongeluk wordt voornamelijk toegeschreven aan het te groote vertrouwen dat de brave Pangerang *Mangko Negoro* stelde in de onderworpen volkeren. Hij meende zeker te zijn dat de vijand hem niet omsingelen kon, dacht dat hij bij tijds van deszelfs bewegingen zoude worden onderrigt, en toen zijne zendelingen de orders moesten overbrengen tot den terugtogt, aan dat gedeelte zijner magt, hetwelk meer voorwaarts gelegen was, zijn zij alle onderschept geworden.

De geheele bevolking waarop de Pangerang *Mangko Negoro* meende te kunnen vertrouwen, is alzoo wederom in volkomen opstand, zoo dat de operatien der onzen zich thans voornamelijk moeten bepalen tot het bezetten der posten tusschen *Djocjokarta* en *Klatten*, en zoo mogelijk de communicatie met de *Magellan* trachten openhouden; vermits de aanwezige europesche magt, voornamelijk door ziekte en vermoeijenissen, zeer is gesmolten en de inlandsche troepen zoo zeer ontmoedigd zijn, dat op hun bijstand niet veel kan worden gerekend.

Intusschen is, volgens berigt van *Soerakarta*, van den 7den dezer, de communicatie tusschen *Klatten* en *Djocjokarta* reeds, door de muitelingen, afgesneden.

Over *Kadoe* zijn berigten van *Djocjokarta* tot den 9den dezer ontvangen, waarin wordt gemeld, dat de colonne van den majoor *Sollewyn*, bij *Ketjietan* is verslagen en geheel vernield; ten gevolge waarvan de luitenant kolonel *de Bast* uit *Kadoe* naar *Djocjokarta* is terug ontboden, ter versterking van het garnizoen aldaar, en de kolonel *Cleerens* gelast is om zich van *Kretek* naar *Magellan* te begeven.

Omtrent alle deze voorvallen, zoo wel als omtrent hetgeen wij hieronder nog vermelden, zullen wij de volledige berigten aan onze lezers mededeelen, zoodra wij dezelve bekomen zullen hebben. Hetgeen wij thans melden bevat het eenige wat ontvangen is, doch waarvan wij de dadelijke mededeeling niet willen terughouden om gebrek aan volledigheid of zamenhang.

De beruchte Radeen *Topping*, of *Wohgso di Wirio*, zoon van den Pangerang *Mangko Diningrat*, heeft zich te *Medjenang*, ten noord-oosten van *Soerakarta*, eenigen aanhang verworven en schijnt het voornemen te hebben om de omstreken aldaar in opstand te brengen. Er zijn dadelijk eenige regenten uitgezonden om denzelven optezoeken en te trachten zich meester van hem te maken; zijnde het den resident van *Soerakarta* reeds gelukt, zekeren Radeen *Djontro Kosoemo* te doen opligten, die, volgens de algemeene geruchten, met den genoemden Radeen *Topping* in naauwe verstandhouding stond.

In de *Bagelèen* en het *Minorehsche* is alles nog rustig.

Berigten van 11 augustus melden dat de muitelingen naar *Boyoelalie* in opmarsch zijn, om de correspondentie tusschen *Samarang* en *Soerakarta* af te snijden.

In de residentie *Samarang* was, den [illegible]

heden dezer, alles in rust. De staat der hoofdplaats is nogtans, ingeval van eene verdere uitbreiding van den opstand, zeer bedenkelijk, vermits er zich geene genoegzame bezetting bevindt. De schutterij bewijst wederom de belangrijkste diensten en wedijvert met de geregelde troepen, zoo wel ten aanzien van de goede tenue, orde en dienstijver, als in de juiste uitvoering van alle militaire exercitien. Van het begin der onlusten, nu ruim een jaar geleden, heeft dezelve, bij gebrek aan garnizoen, zoo in als buiten de stad, alle de militaire diensten, met onvermoeiden ijver en op eene loffelijke wijze, verrigt, en is menigwerf, in de hagchelijkste oogenblikken, van groot nut geweest voor de veiligheid dezer plaats en van derzelver omstreken. Sedert eenigen tijd is het bestaande bataillon schutterij vermeerderd met eene kompagnie artillerie, welke door haren ijver om zich in dit vak bekwaam te maken, allen lof verdient.

De resident heeft in de afdeeling *Salatiga*, terstond eene inlandsche barissan doen formeren, doch men vreesde, zonder de aankomst van versterking, niet in staat te kunnen zijn, eenen inval aan den oostkant der residentie te beletten.

In dezen rampvollen staat van zaken zijn, onmiddelijk van de buiten-etablissementen herwaarts ontboden al de militaire manschappen, welke aldaar kunnen worden gemist, uit het oogpunt om slechts zoo veel manschappen op die etablissementen aantehouden als tot de enkele bescherming derzelve onmisbaar moeten worden geoordeeld.

Door dezen maatregel kan, binnen korten tijd, successivelijk op *Java* verwacht worden eene magt van nagenoeg 1500 man, waarvan de helft uit Europezen bestaande en tot welker afhaal van *Makasser*, *Borneo* en *Sumatra* de vereischte schepen reeds zijn ingehuurd of vertrokken.

Intusschen worden, ieder oogenblik, te *Batavia* verwacht twee detachementen, te zamen uitmakende 250 man, uit *Nederland* aangebragt met de schepen *Nederlands Koning* en *de Jonge Adriana*. Laatstgemeld schip, bestemd voor *Batavia*, is reeds *Anjer* gepasseerd; terwijl het eerste schip, als regtstreeks naar *China* bestemd, de troepen te *Anjer* heeft gedebarqueerd; van waar zij aan boord van Zr. Ms. korvet *Arend* zijn overgegaan om herwaarts te worden gevoerd. Onmiddelijk hierna zal gemelde korvet naar *Anjer* terug stevenen, om aldaar te wachten op het schip *Cornelis Houtman*, hetwelk, insgelijks, naar *China* zal zeilen zonder *Batavia* aantedoen, en een detachement van 260 man moet aanbrengen.

De partikuliere schepen *Ida Aleida* met 120 man, *Industrie* met 75 man, *Jonge Elisabeth* met 75 man, *Magellan* met 100 man, en onderscheidene andere vaartuigen met troepen, waarvan de namen nog niet bekend zijn, kunnen, volgens ontvangene berigten, binnen kort verwacht worden.

Bij deze berigten zijn wij nog in de gelegenheid onze lezers mededeelen, dat de laatste tijdingen van *Makasser* melding maken dat de staat van zaken aldaar een allergunstige keer heeft genomen, ten gevolge van den afstand van de koningin van *Bonie* van den troon, ten behoeve van *Aroe Lompo*, een vorst, die eene bijzondere gehechtheid voor het Nederlandsch Gouvernement aan den dag legt en wiens komst tot de regering alzoo als een blij voorteken van eene gevestigde en voortdurende rust op *Celebes* mag worden aangemerkt.

Alzoo al hetgeen medegedeeld hebbende wat ons op dit oogenblik, in het voor en nadeel onzer omstandig- [illegible]

heden bekend is, zal een ieder voorzeker gevoelen dat zoo de ressources van het Gouvernement nog groot zijn, dezelve evenwel voor een voornaam gedeelte niet dadelijk kunnen worden aangewend, en alzoo de omstandigheden van het oogenblik, welligt opofferingen zullen kunnen noodzakelijk maken, waarin voorzeker elk getrouw onderdaan des Konings volgaarne het zijne zal dragen.

Gisteren is, alhier, van boord van het wachtschip *Melampus* gedebarqueerd Z. H. de oud Sultan van *Djocjokarta*, *Hamangkoeboeana de 2de*. Z. H. heeft zich, in staatsie, begeven ten huize van den Generaal Majoor *Housman*; en zal, morgen, naar *Buitenzorg* vertrekken, ten einde bij Zijne Excellentie den Kommissaris Generaal te worden toegelaten.

Wij vernemen dat Z. H. diep getroffen door de noodlottige omstandigheden, welke zijnen geboorte grond teisteren, en bezield met den vurigen wensch om tot de herstelling der rust, zoo veel mogelijk, mede te werken, zich, met schriftelijke bede, tot den Kommissaris Generaal heeft gewend, ten einde het hem vergund moge worden om persoonlijk te beproeven, om de herstelling der rust in het Djocjokartasche rijk, te helpen bevorderen.

Dit verzoek zal, zoo wij vernemen, den grondslag uitmaken eener overeenkomst door Zijne Excellentie den Kommissaris Generaal met Z. H. te sluiten; tot het bijwonen van welke plegtigheid reeds onderscheidene hooge ambtenaren zich, op uitnoodiging van Zijne Excellentie, naar *Buitenzorg* hebben begeven.

De over *Anjer* ontvangene Rotterdamsche couranten, aangebragt met het naar *China* bestemde schip *Neerlands Koning*, kapitein *Schinkel*, melden dat de zitting der beide kamers van de Staten Generaal, op den 25sten maart jl., namens den Koning, door Zijne Excellentie den Minister van Binnenlandsche zaken is gesloten.

Zijne Majesteit heeft, bij besluit van den 10den maart, aan den ridder *P. C. de Coninck*, op zijn daartoe gedaan verzoek, een eervol ontslag verleend als Minister van Buitenlandsche zaken, met behoud van den titel en rang van Minister van Staat; zijnde hij tevens benoemd tot Grootkruis der Orde van den Nederlandschen Leeuw. Tot Minister van Buitenlandsche zaken is benoemd geworden de Baron *J. G. Verstolk van Soelen*.

Den 5osten maart is, te *Rotterdam*, van stapel geloopen de groote Stoomboot, welke op de werf van den heer *Hoogendyk* aldaar is gebouwd, en bestemd is voor de vaart op Oost Indie. Aan dezelve is de naam van *Atlas* gegeven.

Volgens de in Nederland ontvangene tijdingen uit *Lissabon*, was de Koning van *Portugal*, JOAN VI, aldaar den 10den maart overleden, aan de gevolgen van eenen aanval van beroerte, vergezeld van vallende ziekte. De infante *Isabella Maria*, de derde en oudste ongehuwde dochter van Z. M., heeft de teugels van het bewind aanvaard, ten gevolge van den dewege door den overledenen, gedurende deszelfs ziekte, gemanifesteerden wil.—Deze gebeurtenis had op de rust der hoofdplaats, voor zoo ver men onderrigt was, geenen invloed gehad.

[*Zie verder het Bijvoegsel.*

Bijvoegsel der Bataviasche Courant.

WOENSDAG, den 16den Augustus 1826.

Scheepsberigten.

STRAAT-SUNDA.

Ingezeild.

Aug. 12—schip *De Jonge Adriana*, G. J. Meeuw, van Rotterdam den 20sten april, naar Batavia, met Zr. Ms. troepen passagiers: 2 officieren en vrouwen, de heer L. J. Soeternneer, vrouw en kind, en de heer A. C. Blasers.—Eng. brik *Hidley*, Crockley, van Londen den 16den april, naar Batavia, passagiers: de heeren Morgan en Thomson.

Aug. 13—schip *Rosalie*, J. A. Batiest, van Padan den 23sten juli, naar Batavia, met Zr. Ms. troepen.

Doorgezeild.

Aug. 8—Eng. O. I. C. schip *Orwell*, W. E. Farrer, van Engeland den 4den mei, naar China, passagiers: doctor Morrison, L. Crack'one, messrs. Cracklone, Choong, Morrison en 3 kinderen.

Aug. 9—schip *Nederlands Koning*, K. Schinkel, van Rotterdam den 20sten april, naar Canton; hebbende te Anjer aan wal gezet 150 man troepen, bestemd naar Batavia.

Aug. 12—Amerik. schip *Merrimack*, D. Condrij, van Batavia den 10den augustus, naar Cowes en Nederland.

Aug. 14—Spaansch schip *Pasagera*, J. A. Vega, van Kadix den 30sten april, naar Manilla, passagier: de heer C. R. Paageros.

BATAVIA.

Aangekomen.

Aug. 9—schip *Pekalongang*, W. Bosch, van Pekalongang den 5den augustus, passagier: de heer F. E. Schnitz.

Aug. 10—brik *Lassum*, Ong Zielo, van Makasser den 16den juli.

Aug. 12—Amerik. schip *Zephiir*, W. Osgood, van Samarang den 10den augustus, passagiers: kapitein de Stuers, luitenant A. de Kock, chirurgijn Godefroij, en de heer J. Shillaber.—Eng. brik *Celia*, R. Sherwood, van Sinkapoer den 23sten juni.

Aug. 13—schip *Buitenzorg*, S. d'Allens, van Padang den 23sten juli.

Aug. 14—schip *De Harmonie*, J. Stoffers, van Amsterdam den 1sten december 1825; laatst van Padang.

Vertrokken.

Aug. 9—Eng. brik *Colonel Young*, C. Graij, naar Bengalen.—dito *Hippomenius*, R. C. Ross, naar de west-kust van Sumatra.

Aug. 10—Eng. schip *Grunock*, J. Miller, naar Sinkapoer.—brik *Tinempo*, Tan Inrgan, naar Cheribon.—brik *Indramaijoe*, Han Tiangsing, naar Indramaijoe.

Aug. 11—Amerik. schip *Merrimack*, D. Condrij, naar Nederland.

Aug. 12—Eng. schip *Security*, A. Ross, naar Samarang.—Portugeesch schip *Aurora*, V. F. Baptista, naar Macao.—brik *Batavia*, herm. *Diligentie*, B. A. Tawares, naar dito.

Aug. 13—brik *Dorothea*, S. E. Badendick, naar Indramaijoe.—brik *Fongsie*, Lim Tiamko, naar Cheribon.—brik *Pekalongang*, Tan Kintjian, naar dito.

Aug. 14—schoener *De Hoop*, Alle Moedien, naar Soerabaija.

Aug. 15—Fransche brik *Le Grand Navigateur*, F. Guezince, naar Bourbon, passagiers: de heeren A. August, W. Wils, J. Maurine, P. Boze, G. Kilgour, J. Bristow, J. A. Borel, mejufvrouwen T. Pondard, M. T. Reijnoud en 2 kinderen, en de fuseliers E. Poluarpe en T. L. François.

Schepen liggende ter reede.

Zr. Ms. fregat *Melampus*; korvet *Lijnx*, schepen Mercurij, Dido, Koningin der Nederlanden, De Zeeuw, Laju, Carolina en Jacoba, Eliza, Pekalongang, Buitenzorg, De Harmonie; brikken Dijkzigt, Goanlie, Peenghoeij, A. B. C., Joana, Experiment, De Drie Maria's, Margaretha Engeltina, Harrit, Passekan, Lassum; schoener Haphin.—Eng. schip Thomes; brik Celia.—Amerik. schepen Asia, Claij, Zephijr; brik Charles.

SAMARANG.

Aangekomen.

Juli 28—schip *Maria*, C. Lindam, van Batavia, passagiers: luitenant Hugenhols, doctors Flentrop en Eijsinger, en de heer Brands.

Juli 29—schip *Ster*, A. Riggs, van Batavia, passagier: de heer L. van Elwe.—Zr. Ms. korvet *Zwaluw*, luitenant der 1ste klasse Elgenhuijsen, van Pekalongang.—brik *Geduld*, Sarif Salim Bin Agil, van Banjermassing.

Juli 30—brik *Cornelia*, J. H. Good, van eene verloren reis naar Joana.

Aug. 31—Fransch schip *Le Péruvien*, P. Saliz, van Mexico, passagier: de heer Meauree.

Aug. 3—Chinesche brik *Lassum*, Ong Zielo, van Makasser en Balie.

Aug. 3—schip *Johanna Wilhelmina*, J. C. Tharup, van Soerabaija, passagiers: de heer J. Williams, en mevrouw Johanna Elizabeth Saslieg.

Aug. 5—stoom-vaartuig *Van der Capellen*, N. T. Theise, van Batavia, passagiers: de heeren Seilbet, van Leeuwen, Bouwensch, Coenen, Schouten, luitenant Wernas en eleve Wiggers.

Aug. 6—schoener *Colonial Trader*, W. Morling, van Batavia, passagiers: de heeren A. Hartsinck en J. Chappel.—Arab. brik *Nawar Alie Joesoor*, Sech Aboe Bakar Bin Achmat Saphie, van Grissee.

Aug. 8—Amerik. schip *Potomac*, C. W. Norris, van Batavia.

Aug. 9—brik *Philotax*, W. W. Boijle, van Batavia, passagier: de heer J. W. F. Lange.—Sumanapsche schoener *Cecilia*, Pa Grisik, van Sumanap.—brik *De Ondernemer*, J. N. Banon, van Soerabaija.

Aug. 10—schip *Louiza*, P. Lunel, van Tjandie, passagier: de heer E. Hollebeek.—Arab. brik *Marsook Ateetela*, Sech Ale Biachmat Hodedie, van Rembang.

Vertrokken.

Juli 23—Arab. schoener *Dries*, Intje Jenal, naar Pekalongang.

Juli 29—schoener *Anna*, James Hector, naar Soerabaija.

Juli 31—schip *Maria*, C. Lindam, naar Soerabaija, passagiers: luitenant Hugenhols, en doctors Flentrop en Eijsinger.—Zr. Ms. korvet *Zwaluw*, luitenant der 1ste klasse Elgenhuijsen, naar een kruistogt.

Aug. 1—Chinesche brik *Soenkiem*, Oeij Tjoenliem, naar Riouw.—schip *Bonniinan*, C. Ettij, naar Soerabaija.—schip *Caledonia*, J. C. Ross, naar Sinkapoer, passagiers: de heeren Meauree en R. C. Page.

Aug. 5—schip *Marquis of Hasting*, C. MacLean, naar Sinkapoer, passagier: de heer A. Glas.

Aug. 7—Chinesche brik *Lassum*, Ong Zielo, naar Batavia.—brik *Louiza de Kock*, H. Hooper, naar dito.

Aug. 8—stoom-vaartuig *Van der Capellen*, N. T. Theise, naar Soerabaija, passagier: de heer Coenen.

Aug. 9—schoener *Rembang*, J. R. Berest, naar Soerabaija, passagier: de gepensioneerde matroos William.—Arab. brik *Nawar Alie Joesoor*, Sech Aboe Bakar Bin Achmat Saphie, naar Batavia.—Amerik. schip *Zephijr*, W. Osgood, naar Batavia en Nederland, passagiers: kapitein de Stuers, luitenant A. de Kock, en de heer J. Shillaber.

Schepen liggende ter reede.

Zr. Ms. fregat *Bellona*; kora kora *No.* 16; schepen Star, Johanna Wilhelmina, Louis; brikken Windrosse, Carolina, Geduld, Cornelia, D Ondernemer, Philotax; schoener Kolonial Trader.—Amerik. schip Potomac.—Fransch schip Le Péruvien.—Arab. schepen Fatal Rachman, Alabab Alkarim, Fatal Barie; brikken Fatalkair, Marsook Ateetela; sloep Cheribon.—Maleische brikken Zeehond, Srie Tanjong.—Sumanapsche schepen Generaal van Geen, Sumanap; brik Lemboe Sarie; schoeners Lemboe Sarie, Cecilia.

SOERABAIJA.

Aangekomen.

Aug. 3—schoener *Anna*, J. Hector, van Batavia den 23sten juli, passagiers: 2de stuurman Bolk en bootsman Brouwer.

Aug. 6—schoener *Flora*, T. A. Laming, van Boender den 3den augustus.

Aug. 7—schip *Anna Augustina*, J. F. Samuels, van Makasser den 3den augustus, passagiers: de heeren H. C. Cramer, P. Noll, van Gertsen, jufvrouw Westerhuis, en de weduwe Leuwenstein.

Aug. 8—schip *Bonnijnan*, C. Ettij, van Samarang den 2den augustus.—schoener *Fatalkair Moebarak*, Baso, van Balie-Lombok den 1sten dito.

Vertrokken.

Aug. 3—schoener *Cecilia*, Pa Grissee, naar Samarang.

Aug. 6—brik *De Ondernemer*, J. Banon, naar Samarang.

Aug. 7—schoener *Flora*, T. A. Laming, naar Samarang.

Aug. 8—brik *Elizabeth*, T. Deighton, naar Banka.—schoener *Fatalkair Moebarak*, Baso, naar Grissee.

Aug. 10—brik *Teksing*, P. Potter, naar Sumanap.

Schepen liggende ter reede.

Zr. Ms. fregat *Dageraad*; korvet *Pollux*; kora kora *No.* 15; transport-boot *No.* 4, schepen Fatalkair, Jadul Kariem, Ganna Baragman, Jessij, Johanna Frederika, Bonnijnan, Anna Augustina; brikken Sheva, Kampar, L'Anam, Goenoeng Apie, Koepang; schoeners Dracke, Wilhelmina Dina Alieda, Anna.—Amerik. brik Cijgnet.

TE BATAVIA TER LANDS DRUKKERY.

Bataviaasch Advertentie-blad.

No. 33. *Zaturdag den 19den Augustus* 1826.

De Hoofd-Directie van Financien maakt bij deze bekend, dat het Gouvernement goedgevonden heeft, ter voorziening in de behoefte aan rijst, zoo op Java zelve als op de buiten bezittingen, eene inschrijving op de drie hoofdplaatsen der Residentien Batavia, Samarang en Soerabaija, te openen, voor de vrachtvrije levering in de respectieve magazijnen, zonder risico voor het Gouvernement, van zoodanige hoeveelheden, welke in het laatst van dit en in het begin van het volgende jaar op de volgende plaatsen moeten geschieden, als:

Inschrijving op Batavia.

1,200	koijs. te leveren op			Bataviazelve.	In de maanden September, October en November.
50	dito	»	»	» Riouw.	
1,500	dito	»	»	» Banka.	
100	dito	»	»	» Palembang.	
160	dito	»	»	» Biliton.	
150	dito	»	»	» Benkoelen en Padang.	

Inschrijving op Samarang.

300 koijangs te leveren op Makasser, in de maanden December en Januari.

Inschrijving op Soerabaija.

600	koijs. te leveren op			Amboina.	In de maanden Dec. en Januari.
600	dito	»	»	» Banda.	
10	dito	»	»	» Timor.	
80	dito	»	»	» Pontianak en Sambas.	In de maanden September, October en November.
80	dito	»	»	» Banjermassing.	
670	dito	»	»	» Soerabaija zelve.	

Met vrijlating echter aan ieder gegadigden, om bij zijne inschrijving voor de levering der bovenstaande partijen, welke van de daarbij aangewezen plaatsen moeten worden afgescheept, ook zoodanige andere plaatsen bekend te stellen, van waar hij de afscheping zoude verlangen te doen, bij aldien hij dezelve van daar tot mindere prijzen zoude kunnen en willen aannemen.

De levering zal moeten geschieden met rijst van den oogst van het jaar 1826, mits zijnde goede rijst, ter beoordeeling van de autoriteiten ter plaatse van de ontvangst, en voorts moeten worden afgeleverd in goede dubbelde stroozakken.

Deze inschrijving zal worden gesloten met den 25sten augustus aanstaande, en zal daaraan door een ieder kunnen worden deel genomen; zullende daarna de inschrijvings billetten aan de Hoofd-Directie van Financien moeten worden ingezonden.

Deze inschrijvings billetten zullen, buiten de naamteekening der inschrijvers, nog moeten inhouden, de hoeveelheid, in koijangs, voor de levering van welke wordt ingeschreven, alsmede den prijs, voor welken de levering, vracht vrij en zonder risico voor het Gouvernement, op de bestemde plaatsen in de pakhuizen wordt aangenomen.

BATAVIA, *den 4den augustus 1826.*

Ter ordonnancie van de Hoofddirectie van Financien.

De Secretaris,
DUIJVENÉ.

—De Hoofd-directeur van Financien geeft bij deze, naar aanleiding van art. 10 van het reglement op den brieven en wagenpost, gearresteerd bij resolutie der Hooge Regering van den 14den januari 1823 no. 9, (staatsblad no. 3), aan het publiek van Nederlandsch Indië kennis, dat op het postkantoor te Batavia, zich sedert eenen geruimen tijd zijn bevindende de volgende brieven, welke niet door de post geëmploijeerden zijn kunnen worden bezorgd, en tot heden onafgehaald zijn gebleven, als: aan het adres van *W. Aders, J. Bouman, L. de Boos, den Franschen Consul, Kommanderenden hoofdofficier, Cou, F. Dauphine, Ellerhorst, F. J. of P. Foressice, D. Groot, wed. Gibbert, Hante, J. Kampen, Kornelis, wed. J. Loor, Meijn, J. Metz, Orzong, Righine, T. S. van Rooijen, R. Roelofse, Ruttenschuld, Stoete, weduwe H. Visser, L. L. Weiss* en *J. A. Weferting*, wordende ieder en een iegelijk, welke mogt vermeenen op eenige daaronder zich bevindende, aanspraak te kunnen maken, opgeroepen om, zich binnen den tijd van zes maanden, na dato dezer, deswege te adresseren aan het postkantoor voormeld; zullende na verloop van dien tijd, de onderwerpelijke brieven, ingevolge artikel 14 van het genoemd post reglement, door eene daartoe te benoemen kommissie, geopend en aan de opzenders teruggezonden worden.

Ter ordonnancie van den Hoofd-Directeur voornoemd.

De Secretaris,
DUIJVENÉ.

BATAVIA, *den 12den aug. 1826.*

—VAN wege de Kommissie ter verbetering der Indische zeekaarten, wordt hier mede aan alle zeevarenden bekend gemaakt, dat volgens ingekomene berigten, door den luitenant ter zee der 1ste klasse *G. H. C. Lutkens*, kommanderende Zr. Ms. schoener ZEPHIJR, den 11den juli de reede van Padang opzeilende, een rif is ontdekt circa 1½ mijl zuid van Poelo Tiga, zich bijna twee kabel lengten van het noord-oost tot zuid-west uitstrekkende, kunnende hetzelve in de volgende peiling geplaatst worden, als:

Poelo Tiga, Noord.

Poelo Niamo of Musquito, Zuid-Oost.

De Schout bij Nacht, President bij voornoemde kommissie.
J. J. MELVILL VAN CARNBÉE.

BATAVIA, *den 17den augustus 1826.*

—VERGADERING der Kommissie voor de Liquidatie van den Nederlandsch Indischen Achterstand, op zaturdag den 26sten dezer, ter gewone plaatse en ure.

Ter ordonnantie van de kommissie welmeld.

De Secretaris,
DE VIRIEU.

BATAVIA, *17 augustus 1826.*

—DE Resident van Batavia maakt mits deze, achtervolgens verkregene autorisatie, bekend, dat bij resolutie van Zijne Excellentie den heer Luitenant Gouverneur Generaal in Rade, van den 11den juli dezes jaar no. 19 is bepaald: « Dat de karren met wagen « wielen en de boeren wagens van Buitenzorg komende in de residentie « Batavia, den grooten of heeren weg « langs den kant zullen mogen berijden, « van den 19den merkpaal tot kampong « Malaijo, doch van daar den ouden « heeren weg zullen volgen over den « bazaar Meester Cornelis, tot aan den « nieuwen weg benoorden denzelven, en « vervolgens den karren weg tot Weltevrede, onder de bepaling evenwel, « dat voorschrevene karren of wagens « op den grooten weg zelven, niet « zullen mogen vertoeven of uitspannen, maar daartoe de karren of wagens zullen moeten overbrengen op « den karren weg of op het veld.

De Resident voornoemd,
VAN HOGENDORP.

BATAVIA, *den 8sten aug. 1826.*

—DE Resident van Batavia adverteert mits deze, dat de vendutie van Gouvernements houtwerken op de stapelplaats dezer residentie, geannonceerd bij advertentie van den heer Directeur der Bosschen van den 1sten juni jl., en bereids aangevangen geweest op den 23sten daaraanvolgende, zal worden voortgezet, op zaturdag den 26sten dezer maand, en volgende zaturdagen, voor zoo veel noodig.

De Resident voornoemd,
VAN HOGENDORP.

BATAVIA, *den 8sten aug. 1826.*

—NARIGTEN verlangd wordende omtrent den persoon of nalatenschap van *Dieu Donné du Bois*, welke gezegd wordt koopman te Batavia te zijn geweest, en aldaar vermoedelijk voor den jare 1819 is overleden, zoo wordt een ieder, die omtrent gemelden *Dieu Donné du Bois*, of zijne nalatenschap eenige narigten kan geven, verzocht, dezelve ten bureele van den ondergeteekenden intezenden.

De Resident van Batavia,
VAN HOGENDORP.

BATAVIA, *den 11den aug. 1826.*

—DE Resident van Kadoe maakt mits deze bekend, dat ten zijnen bureele, ingevolge aanschrijving van de Hoofddirectie van Financien, eene inschrijving geopend is, voor de maandelijksche levering van 1500 a 2000 pikels rijst, gedurende de maanden september, october, november en december, in 's lands pakhuis van Magelang, zullende de rijst van goede hoedanigheid en voorzien van zakken moeten zijn. Deze inschrijving zal geopend blijven, van heden af tot maandag den 21sten aanstaande, wanneer dezelve gesloten zal worden; wordende mitsdien de gegadigden naar deze leverantie genoodigd hunne billetten van inschrijving, houdende eene duidelijke opgaaf van de hoeveelheid en de prijzen waarvoor wordt ingeschreven, met de vermelding der borgen voor de sluiting dier inschrijving, ten bureele dezer residentie intezenden.

De Resident van Kadoe,
M. A. DE SALIS.

MAGELANG, *den 8sten aug. 1826.*

VASTGESTELDE PRIJZEN.	*Batavia.* G.	*Batavia.* C.	*Samarang.* G.	*Samarang.* C.	*Soerabaija.* G.	*Soerabaija.* C.
Tarwen brood de 14 oncen......	»	25	»	20	»	33⅓
Varkens-vleesch het katje......	»	26½	»	50	»	32
Ossen-vleesch het pond.........	»	20	»	20	»	16

MARKTPRIJZEN.	*Batavia.* G.	*Batavia.* C.	*Samarang.* G.	*Samarang.* C.	*Soerabaija.* G.	*Soerabaija.* C.
Klapper-olie per takk. of 33 bott.	14 à 15	»	14	85	9	»
Katjang-olie dito dito,.........	8	50	13	20	7	»
Dempel-olie per pikol	»	»	25	»	28	»
Rijst per koijang..	90 à 100	»	110	»	90	»
Idem per gantang.	»	45 à 50	»	39	»	20
Brandhout de vad. van 18 vt. op 6.	12	»	12	»	10	»

EDICTALE CITATIEN.

Pro justitia.

ALZOO President en Leden in den Raad van Justitie te Batavia, op het daartoe door den fiskaal bij denzelven raad, *Jan van der Vinne*, R. O., voor en van wege het Gouvernement van Nederlandsch Indië gedaan verzoek, hebben verleend appointement van citatie bij edicte, *ad valvas curiæ*, op en tegen alle degenen, die vermeenen eenig regt, actie, aanspraak of pretentie te hebben op eene som van *f* 143: 15:, zijnde het zuiver rendement van 29 op publieke vendutie verkochte en door de beambten der in en uitgaande regten achterhaalde zakken met koffij-boonen, waarvan de voerders zich op de vlugt hebben begeven en de eigenaar onbekend is;

Zoo is het, dat ik *Carel Christiaan Schubert*, fungerend deurwaarder bij welmelden raad, bij deze voor eerste maal dagvaard, allen en een iegelijk, welke zouden vermeenen eenig regt, actie, aanspraak of pretentie te hebben op het hier boven vermeld bedragen van *f* 143: 15:, om op donderdag den 28sten

september 1826, des morgens te acht ure precies, ter openbare rol van gezegden raad in persoon, dan wel bij gemagtigden te compareren, ten einde hun vermeend regt en pretentie te institueren en te sustineren, te aanhooren zoodanigen eisch en conclusie als door den fiskaal voornoemd, tot confiscatie van welmelde penningen zal worden gedaan en genomen, daar tegen te antwoorden en te procederen als naar regten, sub pœne tegen de nalatigen of noncomparanten, dat zij zullen worden verklaard van hun regt en pretentie te zijn verstoken en hun deswege zal worden opgelegd een eeuwig stilzwijgen.

Aldus gepubliceerd en geafficheerd van de puije van het raadhuis te Batavia, den 17den augustus 1826.

De fung. deurw. voornoemd.

C. C. SCHUBERT.

—Alzoo de Raad van Justitie te Batavia aan den prokureur *Albert Willem Nicolaas van Gent*, voor en van wege de desolate boedelkamer, als administrerende de insolvente boedels van wijlen *Ludwig Sontag*, *Gerrit Hoeve*, *Willem Leenderts* en *Jacobus Klaas Zwartz*, heeft verleend appointement van edictale citatie, *ad valvas curiæ*, tegen alle bekende en onbekende pretendenten, die eenig regt, actie of pretentie op die nalatenschappen venmeenen te hebben;

Zoo is het, dat ik tweede deurwaarder en gezworen exploiteur bij gemelden Raad, bij deze voor de eerste maal dagvaard, alle bekenden en onbekenden, die eenig regt, actie of pretentie op de voorschrevene boedels vermeenen te hebben, om op donderdag den 28sten september 1826, des morgens te half acht ure precies, ter openbare rolle van gemelden Raad te compareren, dan wel gemagtigden te zenden, ten einde te zien dienen van eisch, en voorts te hooren concluderen tot het instituеren van hun regt, hunne actie of pretentie, sub pœne dat aan de non-comparanten zal worden opgelegd een eeuwig stilzwijgen.

Aldus gepubliceerd en geafficheerd, na voorgaande klokslag, van de puije van het raadhuis te Batavia, den 18den augustus 1826.

De tweede deurw. en gezw. expl. bij den Raad van Justitie voornoemd,

G. F. DU MOULIN.

VENDUDEPARTEMENT.

Op maandag den 21sten aug. 1826.

VOOR het negotiehuis van *van Straten* en *Witt*, op de Voorrei, voor rekening des boedels van wijlen den heer *J. F. Schweijer*, van juweelen, paarlen, goud- en zilverwerken, bendies en paarden, kleederen, meubelen, benevens eenige japansche en andere negotie goederen, alles daags te voren ter bezigtiging; almede eene familie slaven.

En precies te 11 ure,

De navolgende vastigheden, voor rekening van *W. F. Nicolaas*.

Een huis op den hoek van de Tijgersgracht, bewoond door *J. Paulus*, en doende aan huur *f* 6 's maands.

Een dito in de chinesche kamp kongsie, bewoond door den chinees *Jo Tenkong* of *Lim Sionko*, en doende aan huur *f* 12 's maands.

Een dito op de groote rivier, bewoond door den chinees *Lim Soegoean*, en doende aan huur *f* 16 's maands

Een dito op de groote rivier, bewoond door den chinees *Lim Soegoean*, en doende aan huur *f* 16 's maands.

Een dito in de chinesche kamp Jelakkin, bewoond door de chinesche vrouw *Njeij Tjio*, en doende aan huur *f* 26 's maands.

Een dito in de chinesche kamp Jelakkin, bewoond door den chinees *Ung Hong*, en doende aan huur *f* 22 's maands.

Een dito op de Spinhuisgracht, bewoond door den heer *Marsak*, en doende aan huur *f* 12 's maands.

Op dingsdag den 22sten aug. 1826.

VOOR het negotiehuis van *van de Laar* en *van Leeuwen*, op de groote rivier, van gouden, zilveren en koperen horlogien, zink bladen en spijkers, japansche en chinesche goederen, thee, snuif, azijn, jenever, wijn, fachinger, seltzer- en geilnauerwater, boter, lijnolie, ijzeren spijkers, schoone kristalwerken en andere goederen meer; benevens eenige trekpaarden.

En precies te 11 ure,

Voor rekening van *Wilson*, *Buchanan* en *Co.*

Het brikschip EXPERIMENT, groot circa 97 lasten, met dies inventaris, zoo als hetzelve ter reede alhier is liggende; benevens de volgende vastigheden.

Voor rekening van *W. F. Nicolaas*, als:

Een huis op Petak Baroe, in de chinesche kamp, bewoond door den chinees *Loo Itien*, en doende aan huur *f* 13 's maands.

Een dito op Patekoean, in de chinesche kamp, bewoond door den chinees *Tjung Hoankong*, en doende aan huur *f* 26 's maands.

Een dito in de Jonkerstraat, bij de werf, bewoond door den inlander *Anthonij*, en doende aan huur *f* 10 's maands.

Een dito op Tonkangnia, in de chinesche kamp, bewoond door den chinees *Tjung Lien*, en doende aan huur *f* 15 's maands.

Voor rekening van *F. Adams.*

Zeker erf, bebouwd met een steenen pedak met pannen gedekt, staande en gelegen binnen deze stad aan de westzijde van de groote rivier, in het blok B, sub no. 286, bij de verponding doorloopende onder no. 286.

Voor rekening des boedels van wijlen mejufvrouw *D. J. Hoffman.*

Zeker erf, bebouwd met een steenen huis, staande en gelegen buiten de Rotterdammer poort, aan de oostzijde van de Verburgsgracht 17de deel blok L, no. 101 en 162, bij de verponding doorloopende no. 5011.

Op woensdag den 23sten aug. 1826.

IN het lokaal der Beurs, voor rekening van diverse kooplieden, van velerhande soorten van negotie goederen.

En precies te 11 ure.

De romp van het gekoperd Nederlandsch brik-schip DE DIJKZIGT, groot 154 lasten, alhier ter reede liggende.

Op donderdag den 24sten aug. 1826.

IN het kampement te Weltevrede, voor de woning van wijlen den majoor *de Ceuvelaere*, van eene fraaije handchais, paarden, tuigen, zeer fraaije meubelen, tafel- en thee serviezen, zilverwerk, keukengereedschappen, enz. alles daags te voren, van des morgens 8 tot 12 ure, te zien.

Op vrijdag den 25sten aug. 1826.

VOOR de woning van den eersten bode der weeskamer *T. Alexanders*, ten overstaan eener kommissie uit gemelde kamer, voor rekening van diverse boedels, van huismeubelen, goud- en zilverwerken, kleederen; mitsgaders de nog onverkocht overgebleven boeken en twee slaven van wijlen den heer *D. J. Papet.*

Op zaturdag den 26sten aug. 1826.

OP vordering en ten bijzijn van den deurwaarder bij den raad van justitie te Batavia, voor een huis in de binnen nieuwpoortstraat, van diverse bij wege van executie achterhaalde goederen; wagens, paarden, biljart, huismeubelen, gemaakte kleederen, lakens, enz.

VERKOOP VAN GOEDEREN.

OP den dag nader in de courant te bepalen, zal door den vendumeester, ten overstaan eener kommissie uit den landraad der stad en voorsteden van Batavia, krachtens vonnis van denzelven raad, in dato 22 junij 1826, bij executie door *P. Veltbrugge qq.*, voor en van wege den Weledelgestr. heer *L. Henkvlugt*, worden verkocht, de navolgende vastigheden, toebehoorende aan de chinesche vrouw *Oey Biennio.*

Zeker stuk tuinland, gelegen omtrent ½ uur gaans noordwaarts buiten deze stadspoort Utrecht in het westerveld het 1ste deel van het blok P, sub no. 81, bij de verponding doorloopende no. 3628.

Zeker stuk tuinland, gelegen omtrent ½ uur gaans, westwaarts buiten de stad, aan de noordzijde van de Groeninger gracht, in het westerveld het 1ste deel van het blok P, sub no. 62, bij de verponding doorloopende no. 3753.

Indien er iemand mogt zijn, die eenig regt, actie, of toezegging op voorschrevene vastigheden zoude willen pretenderen, en zich opponeren tegen dezen verkoop, die kome en make het mij ondergeteekenden bekend.

Batavia, den 27sten julij 1826.

De deurw. en gezw. exp. bij den landraad voornoemd,

J. MAERTENS.

—OP den dag nader in de courant te bepalen, zal door den vendumeester, ten overstaan eener kommissie uit den landraad der stad en voorsteden van Batavia, krachtens vonnis van denzelven raad in dato 6 julij 1826, bij executie door *P. Veltbrugge qq.*, voor en van wege den Weledelgestr. heer *J. Ekenholm*, worden verkocht de navolgende vastigheden, toebehoorende aan de chinesche vrouw *Tan Kimnio.*

Zeker erf, bebouwd met vijf steenen en planken pedakken, en een dito afdak, alle met pannen gedekt, staande en gelegen buiten deze stadspoort Diest, in het westerveld het 4de deel van het blok O, sub no. 23, 24, 25, 26 en 27 litt. B, bij de verponding doorloopende onder no. 1605.

Indien er iemand mogt zijn, die eenig regt, actie, of toezegging op voorschreven vastigheden zoude willen pretenderen en zich opponeren tegen dezen verkoop, die kome en make het mij ondergeteekenden bekend.

De deurw. en gezw. exp. bij den landraad voornoemd,

J. MAERTENS.

BATAVIA, *den 27sten julij 1825.*

—BIJ den ondergeteekenden, tegen contante betaling te verkrijgen: puike engelsche port-wijn en brabandsch bier in kruiken van diverse soorten.

W. STEETZ jr.

—*BILLS on London and Holland for sale. Apply to* G. Maclaine & Co.

—WISSELS op Nederland, te bekomen bij

VAN DER KAA, HASTE en CO.

—TE koop, de snelzeilende gekoperde brik EXPERIMENT met derzelver inventaris, zoo als dezelve thans alhier ter reede is liggende; te bevragen bij

WILSON, BUCHANAN en CO.

en FORESTIR en CO.

—TE koop een jongen, genaamd *Victor*, oud 21 jaren, compleete lijfjongen; eene meid, genaamd *Porsia* oud 20 jaren, compleete lijfmeid; bij *P. Veltbrugge.*

—TE koop een goede kok, te bevragen bij *J. Johannes*, op den hoek van de buiten nieuwpoortstraat.

—DE ondergeteekende presenteert uit de hand te koop, paarlen, juweelen, rijtuigen, wel geconserveerde huismeubelen en eenige andere goederen meer, adres op Struiswijk.

LEPS.

—VERSCHE boter à *f* 1½ het pond, te bekomen bij den ondergeteekenden op het Koningsplein.

AMENT.

—PAPIE te koop à *f* 40 de 100 bossen, bij *G. van Harpen* en *Van Harpen en Co.*

—HOLLANDSCHE, Hamburger en Ternataansche cigaren, jenever, cognac, bier, dito porter op flesschen en vaten, bitter, slaolie, wijn in soorten, seltzerwater, velerhande hollandsche provisien en andere goederen, rijtuigen, bendijs en paarden, bij

HELLERMANN, *op Molenvliet.*

—WISSELS op Nederland te bekomen bij

VAN DE LAAR en VAN LEEUWEN.

HUWELIJKEN.

Getrouwd,

J. E. BANCK.

met

C. W. D. HOFF, wed. *de Vos.*

SOERABAYA, *den 30sten juli 1826.*

—Getrouwd,

L. H. WATTENDORFF.

met

A. E. DECKER.

BATAVIA, *6 aug. 1826.*

—Getrouwd,

A. VAN WINGERDEN, weduwenaar, kapt. plaats majoor te Weltevrede.

met

J. BRUINS, wed. *Crevecoeur.*

BATAVIA, *den 6den aug. 1826.*

—Getrouwd,

H. J. DOMIS, Resident van Samarang.

met

Vrouwe C. A. PALM, wed. wijlen den Resident van Bezoekie *Langewagen.*

SAMARANG, *6 augustus 1826.*

—Getrouwd,

FREDERIK JACOBUS STOELMAN,

met

ALIDA JOHANNA NEDERBOSCH.

SOERABAYA, *den 30sten juli 1826.*

—Getrouwd,

D. KRUL,

met

E. REKERS.

BATAVIA, *9 augustus 1826.*

—Getrouwd,

C. SCHELTEMA, secretaris der Residentie Samarang, weduwenaar van vrouwe *A. H. S. Du Rij.*

met

C. M. DIBBETZ.

BATAVIA, *den 13den augustus 1826.*

GEBOORTEN.

HEDEN verloste van eene zoon, de echtgenoot *van Kroegman*, kapitein.

WELTEVREDE, *den 30sten juli 1826.*

—HEDEN is mijne geliefde echtgenoot, *Olivia Stamphord Raffles Villeneuve*, gelukkig verlost van eene welgeschapen dochter.

W. H. BEAVER.

TACAL, *den 6den augustus 1826.*

—HEDEN verloste voorspoedig van een zoon *M. E. Hofstede*, geliefde echtgenoot van

J. C. FLEUR.

BATAVIA, *den 10den aug. 1826.*

STERFGEVALLEN.

HEDEN ontving ik de voor mij treurige tijding, dat mijn geliefde echtgenoot, *G. L. Lacoste*, te Djocjokarta overleden is, in den ouderdom van bijna 54 jaren.

wed. LACOSTE.

geb. *Schewe.*

BATAVIA, *den 5den aug. 1826.*

—DEN 3den augustus 1826 overleed alhier de Weledelgestrenge heer *H. J. Brand*, 1ste luitenant bij het 7de regiment huzaren.

Die iets te pretenderen hebben, of wel verschuldigd zijn aan genoemde nalatenschap, worden verzocht, zich te adresseren, binnen den tijd van 6 weken, na dato dezer aan de ondergeteekende kommissarissen.

TIELEMANN, *ritmeester.*

CARPENTIER, *1ste luit.*

WELTEVREDE, *den 8sten aug. 1826.*

—HEDEN nacht overleed het jongste zoontje van

J. B. HEIJLIGENS.

en A. F. HEIJLIGENS,

geb. *van der Hoff.*

WELTEVREDE, *den 11den aug. 1826.*

NAGELATEN BOEDELS.

DE insolvente boedels van wijlen *J. Dittmeijer, J. C. Lamberts, J. Wieland* en *A. de Nijs* junior, aan de desolate boedelkamer overgegeven zijnde, zoo wordt, ingevolge provisioneel reglement art. 9, elk en een iegelijk, die aan dezelven iets verschuldigd is, of van dezelven te vorderen heeft, verzocht om daarvan opgave te doen, binnen den tijd van ses weken, van heden af te rekenen.

Op last van de desolate boedelk.

De Secretaris,

FOCQUIN.

BATAVIA, *den 19den augustus 1826.*

—ALLEN die iets te vorderen hebben, dan wel verschuldigd zijn aan den boedel van wijlen den 2den luitenant der 18de afdeeling nationale infanterie *J. J. Passe*, Ridder der Militaire Willems Orde, 4de klasse, gelieven daarvan opgave of betaling te doen, binnen zes weken.

De kommissarissen,

J METZEL, *2de luit. artillerie.*

F. SAUVAGE, *luit. 19de afd.*

POST-KANTOREN.

BATAVIA.

Wordt ter kennis van het publiek gebragt, dat aan het postkantoor te Batavia, paketten voor brieven geopend zijn, om te worden verzonden:

naar	schip	kapitein
Amsterdam,	*Ned. schip De Koningin der Nederlanden,*	P. van Vliet.
Antwerpen,	*dito schip Eliza,*	Buckman.
Canton,	*dito dito Zeeuw,*	Rickels.
Rotterdam,	*Eng. schip Thames,*	Fraser.
Nederland,	*Amerik. brik Charles,*	David.
Makasser,	*Ned. praauw Paduakang,*	Jim Jauseeng.
Idem,	*dito Paduakang,*	Thee Ho.
Idem,	*dito Paduakang,*	Gouw Ngoko.

Het paket brieven voor Nederland, met kapitein *P. van Vliet*, voerende het schip DE KONINGIN DER NEDERLANDEN, zal op zaturdag den 26sten dezer, vóór twaalf ure, worden gesloten.

Batavia, den 17den aug. 1826.

De postmeester,

P. A. BIK.

SAMARANG.

Wordt bij deze aan het publiek bekend gemaakt, dat aan het postkantoor te Samarang, paketten voor brieven geopend zijn, om te worden verzonden naar:

naar	schip	kapitein
Padang,	*Chinesche toop,*	Tan Lok.
Idem,	*dito toop,*	Oewa Oetko.
Lampong,	*Boeginesche paduakang,*	Labakan.
Benkoelen,	*dito pantjallang,*	Pa Waroe.
Idem,	*dito pantjallang,*	Dul Rachman.
Trenganoe,	*Maleische toop,*	Hadjie Mochamat Noor.
Benkoelen,	*dito paduakang,*	Mochamat.

Samarang, den 11den aug. 1826.

De Resident,

H. J. DOMIS.

Wissel-Cours.

Op Nederland, 3m. zigt 100 a 101 cents per gulden.

— Engeland, 1 s. 9 p. per dito.

Batavia, den 18den aug. 1826.

De Directie der Beurs.

Namens dezelve.

De Secretaris,

W. A. KEUCHENIUS.

VERTREKKENDE SCHEPEN.

PASSAGE for Rotterdam. The Ship THOMES, *burthen 375 Tons, with spacious accommodations will sail for the above port in about 10 days. Apply to Capt.* Fraser, *at the Office of* Thompson, Roberts & Co.

17th August 1826.

—PASSAGE met het Nederlandsche schip DE KONINGIN DER NEDERLANDEN, kapitein *P. van Vliet*, bestemd naar Amsterdam, hetwelk op den 27sten dezer vertrekt; te bevragen bij den kapitein.

17 augustus 1826.

VERTREKKENDE PERSONEN.

DE kolonel *A. W. Senn van Basel* naar Canton in China vertrekkende, heeft, gedurende zijne afwezendheid van het eiland Java, tot zijnen gemagtigden verzocht en aangesteld den Weledelgestrengen heer Mr. *D. Popkens*; voorts denzelven *gesubstitueerd* in zijne plaats als *wettigen administrateur* in den boedel van wijlen Z. E. *Wiese*, als zoodanig benoemd door de Hoog Welgeboren Vrouwe douairiere *Wiese*, geboren *Lodiesico*, om ten deze te handelen naar aanleiding eener instructie ten dezen te geven.

—J. J. DODERO vertrekt naar Mauritius.

—DE chirurgijn der tweede klasse *Bechschnijder* en vrouw vertrekken naar Europa.

—G. W. ABBOT *gives notice of his intention of leaving Java.*

SOERABAYA, *August. 15th. 1826.*

—R. VAN GOIDTSNOVEN verlaat Java en verzoekt alle degenen, die iets aan hem verschuldigd zijn en die in hunne betaling nalatig zijn gebleven, om vóór het einde der maand september aanstaande met hem te liquideren; zullende hij, na verloop van dien tijd, genoodzaakt zijn zijne debiteuren in regten te vervolgen.

—DE ondergeteekende voornemens zijnde, zoo ras mogelijk, van hier te vertrekken, verzoekt diegenen, welke eenige pretentie op hem mogten vermeenen te hebben, in den loop van deze maand, bij hem voldoening te komen ontvangen.

Dezelve presenteert, voor gereed geld, uit de hand te koop, wagens en paarden, onder welke een nog jong groot Amerikaansch rijpaard.

S. VAN DER TUUK.

RIJSWIJK, *den 19den aug. 1826.*

—DE ondergeteekende, spoedig naar Europa wenschende te vertrekken, biedt tot de minst gestelde prijzen aan, zijn fraai assortiment mahoniehouten meubelen.

E. J. TIDDENS,

binnen nieuwpoortstraat.

—DE ondergeteekende voor eenigen tijd Java verlatende, heeft tot zijne gemagtigden verzocht, den heer *O. M. Roberts* te Batavia, en alhier de heeren *J. Manuel* en *J. M. Versteeg.*

C. NOLTE.

SAMARANG, *den 2den aug. 1826.*

—MEVROUW de weduwe *Le Brun* vertrekt naar Europa.

VERSCHILLENDE BEKENDMAKINGEN.

Op voordeelige voorwaarden te koop of te huur het negotiehuis van de ondergeteekenden.

LEPS en CO.

—De ondergeteekende maakt het geëerd publiek bekend, dat op den 15den dezer, het Heeren Logement op Tangerang, naast des Schouts woning, zal geopend worden, zeer goed ingerigt voor reizigers; zullende bij hem ook verkrijgbaar zijn, alle soorten van dranken per kist en dozijn, enz.

F. BONNET.

Tangerang, *den 5den augustus 1826.*

—In een der grootste huizen van het Koningsplein wordt aan een ongehuwd heer, ruime inwoning nevens de tafel aangeboden; adres ter lands drukkerij.

—De ondergeteekende maakt hiermede bekend, dat hij, ten einde de likwidatie zijner zaken te bevorderen, zijne debiteuren verzoekt hunne betalingen bij hem te komen doen, zullende anders genoodzaakt zijn de nalatigen in regten te vervolgen.

W. STEETZ jr.

Batavia, *9 augustus 1826.*

—Wordt door den ondergeteekenden aan een ieder bij dezen gewaarschuwd zich voor schade te wachten om gelden of anderzins voorteschieten of te leenen aan zijne nu verwijderde huisvrouw, *Johana Carolina* geb. *Aschen*, alzoo hij niet, zoo voor als na dezen datum, door haar gemaakte schulden, dat buiten zijn weten reeds geschied, of nog zal geschieden, aansprekelijk wilden gehouden wezen.

FRANS LAURENSZ.

Japara, *den 18den juli 1826.*

—Te koop of te huur, een steenen woonhuis, staande te Rijswijk, thans bewoond door mevrouw de weduwe *Rens;* alsmede een steenen huis, staande te Goenong-saharie, adres bij

M. RUDOLPH.

—SOCIETEIT de HARMONIE.

De ondergeteekende heeft de eer, heeren leden der Societeit de Harmonie, volgens daartoe bekomen last, te berigten, dat de gewone maandelijksche partij, welke op dingsdag den 15den dezer zou moeten plaats hebben, is uitgesteld tot donderdag den 24sten daaraanvolgende, als wanneer, met overleg van den heer resident van Batavia, tevens het heugelijk feest van den verjaardag van Z. M. den Koning in het gebouw der Societeit zal gevierd worden.

Namens de Directie,

De Secretaris.

G. J. SIEBURGH.

Rijswijk, den 11den augustus 1826.

—De ondergeteekende maakt bij deze bekend, dat de firma van *Leps en Co.*, met 1 september aanstaande, gedissolveerd is; de liquidatie van dezelve door hem zal geschieden, en ten einde zulks te bespoedigen, zal hij verpligt zijn, alle nalatige debiteuren van voornoemde firma in regten te vervolgen.

LEPS.

Batavia, *14 augustus 1826.*

—Te koop of te huur, het huis op het Koningsplein, onlangs bewoond door Z. E. den Heer Kommissaris Generaal, met meubelen.

Het huis op het Koningsplein, behoord hebbende aan den heer *James Cooke*, met meubelen.

Het huis op Goenong-saharie, onlangs geoccupeerd door den heer *Lutjens.*

De pakhuizen in de stad, behoord hebbende aan *Macquoid, Davidson* en Co.

Bovenstaande kunnen dadelijk worden aanvaard; adres bij de heeren *Miln, Haswell en Co. of Thompson, Roberts en Co.*

Batavia, *16 augustus.*

—*To be Sold or Let, the House on the Koningsplein, lately occupied by His Excellency the Commissioner General, with furniture.*

The House on the Koningsplein, lately belonging to Mr. James Cooke, *with furniture.*

The House at Goenong Saharie, lately in the occupation of Mr. Lutjens.

The Warehouses in Batavia, lately belonging to Messrs. Macquoid, Davidson & Co.

Immediate possession will be given of the whole of the above. Apply to Messrs. Miln, Haswell & Co. *or Messrs.* Thompson, Roberts & Co.

—Te huur een steenen woonhuis en bijgebouwen, staande achter Weltevrede, te voren bewoond geweest door den Weledelen heer *T. Ament;* te bevragen bij *F. H. Groote*, op Rijswijk.

—Te huur of te koop, het huis op Rijswijk, bewoond door den heer Mr. *van der Tuuk;* te bevragen bij

LIESART.

—De kommissie ter besturing eener kollecte en inzameling van liefde-gaven door geheel Neerlandsch Indie ten behoeve onzer ongelukkig gewordene landgenooten in Nederland door den watervloed in februari 1825, maakt hiermede bekend, dat nog nader op Natal, behoorende onder de residentie Padang, voor die zaak is ingeschreven eene som van *f* 61: 12½, zoo dat de geheele inschrijving op Padang bedraagt de aanmerkelijke som van *f* 1007: 79.

De kommissie voornoemd,

R. D'OZIJ, *president.*

D. LENTING, *amat.*

Batavia, *den 17den aug. 1826.*

Te BATAVIA, ter Lands Drukkerij.

BUITEN- GEWONE

Bataviasche Courant.

ZONDAG, *den 20sten Augustus* 1826.

BATAVIA, *den 20sten augustus.*

In de gelegenheid om onze lezers een volledig verslag te geven van het, door Zijne Excellentie den Kommissaris Generaal, verleend gehoor aan den oud Sultan van *Djocjokarta*, *Hamangkoeboeana den tweeden*, en van de aanbieding en onderteekening der, met dien Vorst, geslotene acte van verband, zoo haasten wij ons, om, door middel van eene *buitengewone courant*, het relaas dezer belangrijke plegtigheden, dadelijk, mede te deelen.

Donderdag den 17den dezer, vroegtijdig, vertrok Z. H. de oud Sultan, met twee rijtuigen, geëscorteerd door een detachement huzaren, van *Batavia* naar *Buitenzorg*. Aan de laatste station van deze plaats gekomen, werd Z. H. aldaar, van wege den Resident van *Buitenzorg*, ontvangen door den secretaris der residentie, die Z. H. vervolgens, tot *Buitenzorg* begeleidde, met de *Aria*, zoon van den regent, verzeld van de Inlandsche hoofden en *goelang goelang*.

Aan het pavillioen van het paleis, tot het verblijf van Z. H. ingerigt en gereed gemaakt, bevonden zich de heeren Resident van *Buitenzorg* en *W. N. Servatius*, ten einde Z. H. te verwelkomen; terwijl een salut van 17 schoten, uit het geschut voor het paleis, de aankomst van den Vorst aankondigde, aan wien eene eerewacht en alle verdere militaire eerbewijzingen gegeven werden.

Z. H. binnengeleid zijnde, nam het aanwezige gezelschap, na eenige oogenblikken verpoosd en eenige verversching gebruikt te hebben, afscheid van den Vorst; terwijl de secretaris der residentie, de heer *Launy*, in het pavillioen bleef, ten einde de verlangens van Z. H. te vernemen.

Z. H. vervolgens den wensch te kennen gegeven hebbende om tot eene afzonderlijke audientie bij Zijne Excellentie den Kommissaris Generaal te worden toegelaten, begaf Z. H. zich, op het, tot dat einde, door Zijne Excellentie, vergunde tijdstip, begeleid door den Resident en secretaris der residentie, naar de daartoe bestemde receptiezaal. Aldaar bevond zich Zijne Excellentie, gezeten op eene, met geel satijn, bekleede sopha, op eene eenigzins verhevene plaats, terwijl, gelijkvloers, aan de linkerzijde van deze zitplaats, eene, met rood satijn, bekleede sopha stond, voor den Vorst bestemd. Bij deze plegtigheid waren tegenwoordig de Generaal Majoor *Holsman*, waarnemende de functien van Maarschalk van het paleis, de kolonels *Du Crok* en *Senn van Basel*, de luitenant-kolonels *Gisser*, van het regiment huzaren no. 7, en *de Bloi*, van de Bataviasche schutterij, en de kapiteins *Morel de Tangry* en *Du Bus*, fungerende adjudanten, mitsgaders de Maleische translateur van het Gouvernement, de heer *Roorda van Eysinga*.

De pligtpleging afgeloopen zijnde, noodigde Zijne Excellentie, die van Hare zitplaats niet was opgestaan, den Vorst om, op de, voor Z. H. bestemde plaats, zitting te nemen en Hoogstderzelver wensch bekend te maken. Hierop gaf Z. H. te kennen dat, na de inzending van Hoogstdeszelfs schriftelijke bede (*) dat het haar vergund moge worden om weder in het *Djocjokartasche* rijk terug te keeren en persoonlijk te mogen medewerken tot het herstel der rust op *Java*; het Hoogstdenzelven had mogen gebeuren om met het bezoek van den heer Raad van Indië, *Mantinghe*, te worden vereerd; dat deze heer aan Z. H. had medegedeeld de gunstige wijze, waarop Zijne Excellentie de Kommissaris Generaal het verzoek van hem Sultan had aangehoord; en dat de heer Raad *Mantinghe* vervolgens, ingevolge autorisatie van Zijne Excellentie, met Z. H. was overgegaan tot het ontwerpen der voorwaarden, waarop aan des Sultans wenschen op de meest doeltreffende wijze zoude kunnen worden voldaan; en dat deze voorwaarden vervat waren in het project eener akte van verband, het welk, in volkomene overeenstemming met hem Sultan was gemaakt en hetwelk Hij aan Zijne Excellentie bij deze aanbood, met ootmoedige bede om hetzelve goedgunstiglijk te willen bekrachtigen. Deze woorden, door den translateur, aan Zijne Excellentie vertolkt zijnde, deed Zijne Excellentie aan den Vorst antwoorden dat Zij genegen was deszelfs bede in gunstige aanmerking te nemen; dat Zij het aangeboden project der, met Hare autorisatie, ontworpene voorwaarden, zou overwegen en Hare beslissing, bij eene nadere gelegenheid, zou bekend maken; waarop Z. H. zich weder naar zijne appartementen begaf, begeleid van dezelfde personen, die den Vorst naar de receptie zaal hadden verzeld.

(*) Dit verzoekschrift is van den volgenden inhoud:

» Deze brief komt van mij Sultan *Mangkoe Boewana Sepoe Senopatie Hingalogo Abdul Rahman Sajidi Ponotogomo Chalifat Allah*, van *Djocjokarta Adiningrat*, mij thans bevindende op het oorlogschip *Melampus*. Ik zend mijne veelvuldige groeten en loftuigingen aan den doorluchtigen Heer Kommissaris Generaal, welke gezeteld is te Batavia, en daar de magt heeft over alle oostersche landen."

» Na het voormelde, smeek ik van den doorluchtigen Heer, verlof om aan wal te mogen komen, en zoo het bestaanbaar is, naar *Djocjokarta* terug te keeren, ten einde in de nabijheid der graven mijner voorouderen te zijn."

» Wat de zaken van *Djocjokarta* betreft, wil ik met al mijn vermogen het Gouvernement op alle mogelijke wijzen behulpzaam zijn, op dat het rijk weder welvaart geniete."

» Mijn kindskindskind, 't welk thans Sultan is, erken ik als zoodanig, en ik ben zeer dankbaar dat het Gouvernement hetzelve beschermt en onder deszelfs leiding tot dus verre in zijne regten heeft gehandhaafd; ik wensch dat de doorluchtige Heer mij toesta, dat achterkleinkind eenmaal weder te zien en op te voeden, en ten opzigte van hetzelve eenstemmig met het Gouvernement te handelen: ik neem er geen genoegen in dat *Dipo Negoro* Sultan wil worden, ook neem ik geen welgevallen in *Mangkoe Boemie*."

» Eindelijk smeek ik een verband met het Gouvernement te mogen aangaan."

« Geschreven op Zaturdag den 9den dag van de maand *Soero*, van het jaar 1242 (Augustus 1826)."

Naar het Javaansch.

De Translateur van het Gouvernement voor de Maleische taal,

(Get.) P. P. ROORDA VAN EYSINGA.

De volgende plegtigheid der openbare bekendmaking van 's Vorsten verzoek en van de beslissing van het Gouvernement, werd daarop, door Zijne Excellentie den Kommissaris Generaal, bepaald te zullen plaats hebben des namiddags te 4 uren, tot bijwoning van welke plegtigheid, namens Zijne Excellentie den Kommissaris Generaal, genoodigd waren:

De Raden van Neêrlandsch Indië *P. T. Chassé*, waarnemende de functien van Luitenant Gouverneur Generaal, en Mr. *H. W. Mantinghe*.

De oud provisioneel geëligeerd eerste Raad en Directeur Generaal van Nederlandsch Indië, mitsgaders oud Gouverneur en Directeur van *Java's* Noord Oost Kust, *N. Engelhard*.

De Generaal Majoor *Holsman*, Kommandant der troepen *ad interim*.

De president van het hoog geregtshof Mr. *P. S. Maurisse*.

De hoofd-directeur van financien, *J. C. Goldman*.

De prokureur generaal bij het hooggeregtshof, Mr. ... *T. Blom*, en

De algemeene secretaris, Mr. *J. Bousquet*.

terwijl wijders, door Zijne Excellentie den Kommissaris Generaal, tot het bijwonen dezer plegtigheid en de waarneming der, aan hen, opgedragene functien waren verzocht de resident van *Buitenzorg* en onderscheidene civiele en militaire ambtenaren en oud ambtenaren, in den hoofde dezes, reeds gemeld.

De plegtige inrigting van de receptie zaal was, als volgt:

Zijne Excellentie de Kommissaris Generaal, gezeten op eene verhevene plaats aan het einde der zaal, op eene, met geel satijn, bekleede sopha.

De Raden van Indië *P. T. Chassé*, waarnemende de functien van Luitenant Gouverneur Generaal, en Mr. *H. W. Mantinghe*; en de oud provisioneel geëligeerd eerste Raad en Directeur Generaal, Oud Gouverneur en Directeur van Java's Noord-Oostkust, *N. Engelhard*, ter regterzijde, op eene sopha.

Eene sopha, ter linkerzijde, bestemd voor Z. H. den oud Sultan.

De president van het hoog-geregtshof en de hoofd-directeur van financien, ter regterzijde, op de, voor hen, bestemde zitplaatsen.

De generaal majoor *Holsman*, en de

prokureur generaal bij het hoog-geregtshof, ter linkerzijde.

De overige ambtenaren en aanwezige heeren, mitsgaders de regent van *Buitenzorg*, ter regter en linkerzijde, volgens hunne respective rangen.

Regts van de zitplaats van Zijne Excellentie den Kommissaris Generaal, een rond tafeltje met groen laken bekleed, met een goud schenkblad met geel damast overdekt, waaronder de, in de Nederduitsche en Maleische talen gestelde *akte van verband*, hiervoren gemeld.

In het midden van de zaal, een tafel met groen laken overdekt, bestemd voor den algemeenen secretaris.

De heeren adjudanten ter regter en linkerzijde van Zijne Excellentie den Kommissaris Generaal.

De maleische translateur van het Gouvernement, ter linkerzijde, tusschen Zijne Excellentie en de sopha, voor Z. H. den oud Sultan, bestemd.

Z. H. vervolgens, door den resident van *Buitenzorg*, uit naam van Zijne Excellentie den Kommissaris Generaal, uitgenoodigd zijnde om voor Zijne Excellentie te verschijnen, begaf Hoogstdezelve zich, begeleid door den resident en den secretaris der residentie, naar de vergaderzaal, onder de gewone militaire eerbewijzingen van Zr. Hs. eerewacht en van de wachten, bij de onderscheidene ingangen, geplaatst.

Z. H. de vergaderzaal binnen getreden zijnde, stonden al de aanwezigen van hunne zittingen op, met uitzondering van Zijne Excellentie den Kommissaris Generaal, en legde de Vorst zijne hulde af, waarna Z. H., op uitnoodiging van Zijne Excellentie, op de, voor Hoogstdenzelven, bestemde sopha plaats nam; hetgeen gevolgd werd door de overige aanwezigen.

Zijne Excellentie de Kommissaris Generaal maakte daarop de vergadering bekend met de omstandigheden, welke aanleiding tot deze plegtigheid hadden gegeven en met de verzoeken, door Z. H. gedaan; en gaf, daarbij, in substantie te kennen dat de *acte van verband* door Z. H. aangeboden, Haar gebleken was overeenkomstig te zijn met de, deswege, door Haar, zoo wel in overeenstemming met de waardigheid van het Nederlandsch Gouvernement, als in het volkomen belang van het *Djocjokartasche Rijk* gemanifesteerde intentien en gegeven instructien. Zijne Excellentie liet vervolgens deze acte, vervat in 12 artikelen, door den Algemeenen Secretaris, in de Nederduitsche taal, en, door den Maleischen translateur van het Gouvernement, in de maleische taal voorlezen, en aan Z. H. vervolgens afvragen, of alle de artikelen van gemelde acte behoorlijk, door Z. H., waren verstaan; of de vervulling daarvan, door Hoogstdenzelven, werd aangenomen; en of Hoogstdezelve bereid was, daartoe, den eed afteleggen. Z. H. zulks bevestigend beantwoord hebbende, werd de hooge priester ter vergaderzaal binnen geleid, waarna, terwijl alle aanwezigen, met uitzondering van Zijne Exc. den Kommissaris Generaal, zich staande voor hunne zitplaatsen hielden, door Z. H., ter verbindtenis van de heilige nakoming van gemelde acte, de eed op den *Koran*, in handen van den hoogen prister, werd afgelegd, zijnde daarbij, door Z. H. gezworen, gehouw en getrouw te zullen zijn aan Zijne Majesteit den Koning der Nederlanden; steeds, in vrede en vriendschap, met het Nederlandsch Gouvernement te zullen leven, en zijne verpligtingen aan hetzelve, steeds te zullen erkennen en in acht nemen; den vrede en rust in het *Djocjokartasche* rijk, met alle zijne magt, te zullen trachten te herstellen, en, onafgebroken, te handhaven; de bestaande verbonden met het Nederlandsch Gouvernement getrouwelijk te zullen nakomen en, door zijne onderdanen, te zullen doen nakomen; naar de wetten van regtvaardigheid en billijkheid te zullen regeren en, in een woord, al dat gene te doen, het welk een goed vorst gehouden en verpligt is te doen; — waarna de acte van verband, door den Sultan geteekend, en aan Zijne Excellentie den Kommissaris Generaal aangeboden zijnde, met Hare onderteekening is bekrachtigd, en Zijne Hoogheid de oud Sultan *Hamangkoeboeana de tweede*, uit naam en van wege Zijne Majesteit den Koning der Nederlanden, krachtens de magt daartoe aan Zijne Excellentie den Kommissaris Generaal, bij de opene brieven van Zijne Majesteit van den 15den september 1825, en, bij het 4de artikel van het Koninklijk besluit van denzelfden datum no. 89 verleend, plegtig is verklaard en uitgeroepen als WETTIG SULTAN VAN DJOCJOKARTA, onder den naam van SULTAN SEPOH. Na welke plegtigheid Zijne Excellentie de Kommissaris Generaal den nieuw verkoren Sultan met zijne verheffing tot deze waardigheid gelukwenschte, Hem zijne verpligtingen, in de eerste plaats, jegens het Nederlandsch Gouvernement en, in de tweede plaats, jegens zijne onderdanen, en tot bevordering van derzelver welvaart, in de meest gepaste en nadrukkelijke bewoordingen voorhield, en Hem wederkeerig de verzekering gaf van de voortdurende bescherming van het Nederlandsch Gouvernement zoo lang deze verpligtingen door Hem Sultan getrouwelijk zullen worden inachtgenomen.

Hierna werd, door Zijne Excellentie den Kommissaris Generaal, eene met diamanten prachtig omzette *Kris*, aan Z. H. ten geschenke overhandigd; en werd de Oude Vorst, door den Generaal Majoor *Holsman*, omhangen met eenen Koninklijken mantel, welke Zijne Excellentie de Kommissaris Generaal, bij deze belangrijke gelegenheid, aan Z. H. als een personeel geschenk vereerde. Op dit zelfde oogenblik werd uit het geschut van het paleis het, voor de Javasche Vorsten, bepaalde Salut van 19 schoten gedaan, terwijl eene keurige muziek het geliefd volkslied *Wilhelmus van Nassau* uitvoerde.

Dit afgeloopen zijnde, stond Zijne Excellentie de Kommissaris Generaal op om de vergadering te verlaten; op welk oogenblik de nieuw verheven Sultan zich nogmaals vol gevoeligheid, tot Zijne Excellentie wendde, en Haar zijne hulde en de betuiging van zijnen innigen dank herhaalde, hetgeen door Zijne Excellentie met de minzaamste bewoordingen, beantwoord werd.

Alvorens Z. H. zich naar zijne appartementen begaf, werden aan Hoogstdenzelven de overige gouvernements geschenken aangeboden, bestaande uit prachtige diamanten versierselen, goudwerken, en rijke kleedingstoffen.

Z. H. door alle deze omstandigheden diep getroffen en zijne dankerkentenis in de meest gevoelvolle bewoordingen betuigende, keerde vervolgens onder den gouden Sultans pajong, en eene verdubbelde eerewacht, welke hem de hoogste militaire honneurs bewees, naar het pavilhoen van het paleis terug, alwaar Z. H. de gelukwenschen ontving van de bij deze plegtigheden aanwezig geweest zijnde heeren.

Deze plegtigheid werd besloten met een prachtig middagmaal, waarop, behalve de reeds meergemelde ambtenaren en de voornaamste inwoners dezer residentie, ook de dames genoodigd waren, en waarop de *toasts* voor Z. M. den Koning (door Z. H. den Sultan ingesteld) voor Zijne Excellentie den Kommissaris Generaal, en voor Zijne Hoogheid den Sultan, met algemeene deelneming en geestdrift, onder het lossen van het kanon, werden gedronken, en voorts met een bal, hetwelk tot diep in den nacht heeft geduurd.

Men verneemt dat Z. H. naar hare Staten zal worden vergezeld door eene kommissie, welke de proclamatie zal afkondigen, waarbij van de wederverheffing van den Sultan *Hamangkoeboeana* den tweeden tot den troon van *Djocjokarta*, aan den volke wordt kennis gegeven.

Wij maken van de overige plaats ruimte van dit blad nog gebruik om onze lezers medetedeelen dat de laatste berigten nopens de *Javasche* onlusten en de operatien der onzen, van eenen geruststellenden aard zijn. Dit resultaat is voornamelijk aan de wel gedirigeerde bewegingen onzer colonnes verschuldigd; terwijl het *Soerakartasche* Hof de krachtdadigste medewerking, in de tegenwoordige omstandigheden, aan den dag legt. De Pangerang Adipattie *Ario Poerbojo*, majoor bij het regiment huzaren no. 7, de Pangerang *Mankoe Boemi* en Deszelfs zonen en kleine zonen zouden onmiddelijk naar *Bojoelalie* oprukken, welke positie, door de muitelingen, bedreigd, doch nog niet aangevallen is. De Pangerang *Adi Negoro* met eenige andere Prinsen begeven zich naar *Krapiak*; de Pangerang Adipattie *Ngabeij*, en de Pangerang *Blatter* naar *Adiangoe*; terwijl de positien van *Kartasoera*, door onderscheidene Prinsen, zullen worden bezet, alle in onderling verband om den vijand van het *Merapische* gebergte zuidwaarts te verdrijven.

De berigten van 15 augustus, uit het *Soekowatische* en den omtrek van *Klatten*, zijn mede van eenen geruststellenden aard.

Te *Djocjokarta* was wederom eene vrij belangrijke magt verzameld, waarbij de colonne van den majoor *Sollewijn* zich bevindt die, volgens vroegere berigten, zoude zijn vernield geworden, doch omtrent welke men thans, met veel belangstelling, verneemt dat dezelve slechts eenigen tijd afgesneden is geweest en weinig verlies geleden heeft.

Zijne Excellentie de Luitenant Gouverneur Generaal werd te *Soerakarta* verwacht, alwaar Zijne Excellentie zich gedurende eenige dagen, van *Djocjokarta* zou begeven.

Sedert de aankomst der detachementen uit *Nederland*, met de schepen *Neerlands Koning* en *Lange Adriana* aangebragt, waarvan wij in ons vorig nummer kennis gaven, zijn successivelijk nog aangekomen de schepen *Java packet* met 100 man, en *Ida Alida* met 120 man; terwijl het schip *Auguste* met 126 man reeds *Anjer* is gepasseerd.

Behalve de overige verwacht wordende schepen met troepen, reeds vroeger door ons vermeld, kan met deze arrivementen de bevestiging worden ontwaard van het, door Z. M. den Koning, te kennen gegeven stellig verlangen om, door de uitzending eener aanzienlijke militaire magt, de bestaande onlusten alhier, ten spoedigste, te dempen.

De bewilliging van het Nederlandsch Indisch Gouvernement in de wederverheffing van den ouden Sultan van *Djocjokarta*, tot den troon, moet derhalve beschouwd worden als de laatste poging, in het werk gesteld, om de rust in dat rijk, alsnog, met de minst mogelijke bloedvergieting te trachten te herstellen; doch mogt ook deze poging miskend worden en de oude Vorst zijne verdwaalde onderdanen niet tot vreedzame gevoelens kunnen terugbrengen, zal de reeds aangekomen, en nog dagelijks verder verwacht wordende aanzienlijke militaire versterking uit *Nederland*, welke, volgens de echtste berigten, behalve de reeds bekende uitzendingen, nog spoedig met 1200 man staat te worden vermeerderd, een en ander ondersteund door nagenoeg 1500 man, uit de onderscheiden bezettingen der buitenetablissementen ontboden, voorzeker voldoende zijn om, onder den invloed van den bekenden koninklijken wil en de leiding onzer onverzaagde bevelhebbers, de algemeene rust te herstellen en de misdadige gedragingen van *Djocjokarta's* ingezetenen, met het bloed der hoofdrebellen, uittewisschen.

TE BATAVIA TER LANDS DRUKKERIJ.